

**Bruxelles, 19 septembrie 2025
(OR. en)**

12680/25

**PARLNAT 107
PARLNAT**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	8 septembrie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 473 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI RAPORTUL ANUAL PE 2024 PRIVIND APLICAREA PRINCIPIILOR SUBSIDIARITĂȚII ȘI PROPORȚIONALITĂȚII ȘI RELAȚIILE CU PARLAMENTELE NAȚIONALE

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 473 final.

Anexă: COM(2025) 473 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 8.9.2025
COM(2025) 473 final

RAPORT AL COMISIEI

RAPORTUL ANUAL PE 2024

**PRIVIND APLICAREA PRINCIPILOR SUBSIDIARITĂȚII ȘI
PROPORȚIONALITĂȚII ȘI RELAȚIILE CU PARLAMENTELE NAȚIONALE**

RAPORTUL ANUAL PE 2024

PRIVIND APLICAREA PRINCIPIILOR SUBSIDIARITĂȚII ȘI PROPORȚIONALITĂȚII ȘI RELAȚIILE CU PARLAMENTELE NAȚIONALE

1. INTRODUCERE

Acesta este cel de al 32-lea raport privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității prezentat în temeiul articolului 9 din Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității (Protocolul nr. 2). Începând din 2018, raportul acoperă și relațiile Comisiei cu parlamentele naționale, care joacă un rol esențial în aplicarea acestor principii.

Beneficiind de contribuții din partea Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comitetului European al Regiunilor, prezentul raport ține seama de evoluțiile înregistrate în aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității și în relațiile Comisiei cu parlamentele naționale în 2024. De asemenea, raportul prezintă unele tendințe observate în primul mandat al președintei von der Leyen din perioada 2019-2024.

Anul 2024 a marcat 15 ani de aplicare a Tratatului de la Lisabona, care a introdus un nivel mai ridicat de control parlamentar și de responsabilitate democratică în UE. De-a lungul anilor, parlamentele naționale au utilizat mecanismul de control al subsidiarității în diferite măsuri, iar Comisia l-a adaptat în măsura posibilului pentru a-l face mai flexibil. Parlamentele naționale au solicitat modificări suplimentare¹, care ar necesita parțial modificarea tratatului. Mecanismul de control al subsidiarității este completat de dialogul politic, introdus deja în 2006. Împreună, acestea fac parte din procesul de elaborare a politicilor UE și asigură o ascultare corespunzătoare a vocilor parlamentelor naționale la nivelul UE.

În ceea ce privește tendințele generale, numărul avizelor parlamentelor naționale a scăzut în ultimii ani², în timp ce importanța dialogului politic cu Comisia a crescut pentru parlamentele naționale, în sensul că unele dintre acestea manifestă un interes din ce în ce mai mare pentru implicarea în procesul decizional al UE într-o etapă incipientă³. Comisia a declarat în repetate rânduri⁴ că este

¹ Pentru reflecțiile parlamentelor naționale cu privire la propriul lor rol în procesul de elaborare a politicilor UE și în reformarea mecanismului de control al subsidiarității și a dialogului politic, a se vedea, ca exemplu recent, Concluziile din 2022 ale Grupului de lucru COSAC privind rolul parlamentelor naționale în UE (https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d290881a511e50181aac72ddd0080/Conclusions_Cosac_working_group_role_of_NP_in_the_EU_June2022_ENVFinale.pdf). Principalele solicitări au fost reiterate în cadrul celei de a LXXII-a reuniuni plenare a COSAC de la Budapesta din octombrie 2024, când parlamentele naționale au reflectat asupra a 15 ani de experiență în activitățile desfășurate de acestea în temeiul Tratatului de la Lisabona (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a892fab4390192fbf3bf710003/Minutes+of+the+LXXII+COSAC+-+Budapest+-+28-29+October+2024.pdf>).

² A se vedea statisticile în secțiunea 3.1.

³ A se vedea declarația parlamentelor naționale în cadrul Contribuției celei de a LXXII-a reuniuni plenare a Conferinței organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii (COSAC), punctul 14, potrivit căreia acestea „s-au dovedit a fi actori activi în examinarea *ex ante* a politicilor UE și influențarea proiectelor legislative ale UE prin utilizarea mijloacelor de dialog politic și de verificare a subsidiarității în temeiul Protoalelor nr. 1 și nr. 2 la Tratatul de la Lisabona” (<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a8930500d90193061c58d60005/LXXII+COSAC+Conclusions+EN.pdf>).

⁴ A se vedea răspunsul Comisiei la Contribuția celei de a LXVIII-a reuniuni plenare a Conferinței organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii (COSAC) adoptată în reuniunea plenară de la Praga, în perioada 13-15 noiembrie 2022 (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89541775f0195474fb16e0031/Commission+reply+to+the+LXXII+COSAC+Contribution.pdf>) și la Contribuția celei de a LXXII-a reuniuni plenare din octombrie 2024 (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89541775f0195474fb16e0031/Commission+reply+to+the+LXXII+COSAC+Contribution.pdf>).

pregătită să consolideze în continuare dialogul reciproc avantajos cu parlamentele naționale prin intermediul canalelor consacrate de comunicare și cooperare. Aceasta a încurajat parlamentele naționale să continue să dezvolte și să utilizeze întregul potențial al instrumentelor deja existente pentru a ne consolida reziliența democratică și pentru a aborda în mod eficace principalele provocări strategice politice și instituționale.

Anul 2024 a fost unul de tranziție între două mandate ale Comisiei. Acest lucru a afectat intensitatea controlului subsidiarității exercitat de parlamentele naționale și dialogul politic cu Comisia. De regulă, în anii de tranziție, numărul de avize, avize motivate, vizite și reuniuni cu membrii Comisiei, precum și participarea membrilor Comisiei la evenimente interparlamentare scad. Acest lucru a fost valabil și în 2024, deși într-o măsură mai mică decât în anul de tranziție precedent, 2019. Comisia a primit 252 de avize, dintre care 14 au fost avize motivate.

2. APLICAREA PRINCIPIILOR SUBSIDIARITĂȚII ȘI PROPORȚIONALITĂȚII DE CĂTRE INSTITUȚII

2.1 COMISIA

Punerea în aplicare a angajamentelor privind o mai bună legiferare

Cuprinzătorul sistem pentru o mai bună legiferare al Comisiei, aflat pe cel mai înalt nivel în clasamentul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică⁵, se bazează pe orientările și setul de instrumente adoptate în 2021⁶. Acesta a fost actualizat ulterior în iulie 2023, prin introducerea unei noi verificări a competitivității care să fie anexată obligatoriu la evaluările sale de impact⁷.

La fel ca în cei doi ani precedenți, Comisia a obținut un rezultat pozitiv în ceea ce privește punerea în aplicare a abordării sale bazate pe principiul numărului constant, care compensează toate noile sarcini administrative pentru întreprinderi și cetățeni prin reducerea sarcinilor existente în același domeniu de politică. În plus, Comisia și-a urmărit și consolidat obiectivul de a reduce sarcina administrativă cu cel puțin 25-35 %⁸, astfel cum s-a anunțat în programul de lucru al Comisiei pentru 2024, fără a submina obiectivele de politică aferente.

⁵ [OECD Regulatory Policy Outlook 2021](#) (Perspectivele OCDE privind politica de reglementare 2021) | [en](#) | OCDE.

⁶ [Better regulation: guidelines and toolbox](#) (O mai bună legiferare: orientări și set de instrumente) (europa.eu); a se vedea, de asemenea, Comunicarea privind o mai bună legiferare COM(2021) 219 final.

⁷ Astfel cum s-a anunțat în comunicările Comisiei privind competitivitatea pe termen lung a UE și privind ajutorarea întreprinderilor mici și mijlocii (Pachetul de măsuri de ajutorare a IMM-urilor): COM(2023) 168 final și COM(2023) 535 final.

⁸ [Programul de lucru al Comisiei pentru 2024](#); în prezent, obiectivul este reducerea cu cel puțin 25 % a sarcinii administrative totale și cu cel puțin 35 % pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Contribuția la simplificare și la reducerea sarcinii prin intermediul platformei „Pregătiți pentru viitor”

În 2024, platforma „Pregătiți pentru viitor”⁹ – un grup de experți la nivel înalt care ajută Comisia să simplifice legislația UE și să reducă sarcinile de reglementare inutile – a adoptat 8 avize¹⁰. Unele dintre acestea au fost oportune în contextul raționalizării cerințelor de raportare privind raportarea automatizată în materie de durabilitate, acțiunile și metodologia care vizează evitarea acumulării de obligații de raportare inutile și Regulamentul privind prezentarea de informații referitoare la finanțarea durabilă. De exemplu: două avize au stat la baza evaluărilor în curs ale Comisiei cu privire la fondurile UE¹¹; un alt aviz s-a axat pe evaluarea politicilor¹² și două avize au vizat produsele ecologice¹³. Multe dintre aceste avize prezintă idei de simplificare și de reducere a sarcinii, inclusiv la nivel local și regional.

Rețeaua RegHub a Comitetului European al Regiunilor¹⁴ a contribuit la activitatea platformei „Pregătiți pentru viitor” în avizele privind fondurile UE.

Evaluările impactului

Comisia analizează respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității în evaluările impactului elaborate pentru propuneri politice și legislative sensibile din punct de vedere politic și importante. Potrivit Serviciului de Cercetare al Parlamentului European¹⁵, s-a înregistrat o îmbunătățire constantă a calității medii a acestei dimensiuni în evaluările impactului. Aceste evaluări fac obiectul unui control independent al calității efectuat de Comitetul de control normativ¹⁶, care a examinat trei evaluări ale impactului în 2024.

La evaluarea respectării principiilor subsidiarității și proporționalității, aspectele transfrontaliere sunt deosebit de relevante – astfel cum s-a subliniat, de exemplu, în evaluarea impactului propunerii de directivă privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității¹⁷. Justificarea intervenției publice la nivelul UE

⁹ Platforma „Pregătiți pentru viitor” valorifică expertiza și experiența organismelor de guvernare și a părților interesate de la nivel național, regional și local. Aceasta cuprinde două grupuri: grupul reprezentanților guvernelor (reprezentanți ai autorităților naționale, regionale și locale din toate statele membre ale UE, precum și ai Comitetului European al Regiunilor) și grupul părților interesate (experți în domeniul unei mai bune legiferări care reprezintă întreprinderile și organizațiile neguvernamentale, plus Comitetul Economic și Social European). A se vedea https://commission.europa.eu/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_en.

¹⁰ Titlurile au fost următoarele: 1. Raportarea automatizată privind durabilitatea; 2. Acțiuni/metodologie pentru evitarea acumulării unor obligații de raportare inutile; 3. Informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare; 4. Evaluarea practicilor comerciale neloiale (PCN) în relațiile B2B din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar; 5. Evaluarea Fondului social european Plus (FSE+); 6. Evaluarea Fondului european de dezvoltare regională și a Fondului pentru o tranziție justă; 7. Coduri QR pe produse; 8. Producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

¹¹ Fondul social european Plus și Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

¹² Practicile comerciale neloiale în relațiile B2B din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.

¹³ Codurile QR și producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

¹⁴ RegHub este o rețea de autorități locale și regionale care își propune să colecteze experiențe privind punerea în aplicare a politicilor UE prin consultarea actorilor de la nivel local: <https://portal.cor.europa.eu/reghub/Pages/default.aspx>. Pentru informații suplimentare privind activitatea rețelei RegHub, a se vedea secțiunea 2.4.

¹⁵ EPRS – Studiul Serviciului de Cercetare al Parlamentului European (februarie 2025) [Analiza calității evaluărilor impactului ale Comisiei Europene | Grup de reflecție | Parlamentul European](#).

¹⁶ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_ro.

¹⁷ COM(2024) 33 final. Această propunere a determinat un aviz motivat din partea *Riksdag* din Suedia, care este inclus în prezentul raport în secțiunea 3.2.

prin intermediul Directivei RIS își are originea în caracterul transfrontalier și internațional al sectorului transportului pe căi navigabile interioare. Peste 75 % din navigația interioară din UE constă în transport transfrontalier. Sunt necesare acțiuni coordonate la nivelul UE pentru a consolida piața unică. Acest lucru ar evita fragmentarea între diferitele abordări naționale de punere în aplicare a serviciilor de informații fluviale (RIS).

Evaluări și verificări ale adecvării

Principiile subsidiarității și proporționalității reprezintă aspecte esențiale și în cadrul evaluărilor și verificărilor adecvării, care analizează dacă acțiunea de la nivelul UE a avut rezultatele preconizate în ceea ce privește eficiența, eficacitatea, coerența, relevanța și valoarea adăugată europeană. Evaluările contribuie și la determinarea conformității acțiunii UE cu principiile subsidiarității și proporționalității.

În 2024, Comitetul de control normativ a examinat 17 evaluări majore și 2 verificări ale adecvării.

Astfel, de exemplu, evaluarea Programului spațial al UE și performanța Agenției Uniunii Europene pentru Programul spațial¹⁸ subliniază că aspectele legate de spațiu necesită un nivel ridicat de investiții pentru a obține rezultate și pentru a asigura independența necesară a Europei; o singură țară nu poate obține rezultate semnificative sau nu își poate permite un program spațial amplu. Dimensiunea și complexitatea programelor necesită punerea în aplicare la nivel UE, întrucât nu există nicio alternativă viabilă pentru a asigura un randament al investiției adecvat.

În acest sens, evaluarea Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex)¹⁹ a arătat că a fost atins obiectivul politicii UE în domeniul gestionării frontierelor externe – și anume dezvoltarea și punerea în aplicare a gestionării europene integrate a frontierelor la nivel național și la nivelul UE, ceea ce reprezintă un corolar necesar al liberei circulații a persoanelor în cadrul Uniunii. Frontex ajută statele membre să pună în aplicare gestionarea eficace a frontierelor. Mandatul său a fost conceput în cadrul responsabilității partajate, sarcinile Frontex vizând asigurarea sprijinului acordat statelor membre în gestionarea eficace a frontierelor externe și a returnărilor. Frontex aduce valoare adăugată europeană statelor membre prin furnizarea de personal și echipamente suplimentare, precum și prin coordonarea operațiunilor comune și a altor activități operaționale pe care statele membre nu le-ar putea realiza pe cont propriu.

2.2 PARLAMENTUL EUROPEAN²⁰

În 2024, Parlamentul European a primit 152 de comunicări din partea parlamentelor naționale în temeiul Protocolului nr. 2. Dintre acestea, 14 au fost avize motivate și 136 au fost contribuții de altă natură, care nu au exprimat preocupări legate de subsidiaritate. Prin comparație, acesta a primit 294 de comunicări în 2023, dintre care 22 au fost avize motivate.

În momentul în care Parlamentul European primește comunicări de la parlamentele naționale, acestea sunt trimise comisiei (comisiilor) relevante, în conformitate cu Regulamentul de procedură al Parlamentului European²¹. Raportorii permanenți pentru subsidiaritate ai Comisiei pentru afaceri juridice (JURI) au fost domnul Gilles Lebreton (ID/FR) și domnul Ton Diepeveen

¹⁸ SWD(2024) 173 final.

¹⁹ SWD(2024) 75 final.

²⁰ Secțiunile 2.2-2.4 din prezentul raport se bazează pe contribuțiile instituțiilor și organismelor UE respective.

²¹ În conformitate cu articolul 43, în cazul în care un parlament național trimite un aviz motivat Președintelui Parlamentului European, acesta se trimite comisiei competente pentru subiectul în cauză și se transmite spre informare Comisiei pentru afaceri juridice (JURI), care este responsabilă de respectarea principiului subsidiarității.

(PfE/NL) – în prima și, respectiv, a doua jumătate a anului 2024. Avizele motivate primite și confirmate ca atare de comisie sunt incluse pentru informare pe ordinea de zi a primei reuniuni disponibile a Comisiei JURI. De asemenea, Comisia contribuie la rapoartele semestriale ale Conferinței organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii ale parlamentelor Uniunii Europene (COSAC) în ceea ce privește aspectele legate de subsidiaritate și proporționalitate.

Serviciul de Cercetare al Parlamentului European a continuat să ofere asistență membrilor și comisiilor Parlamentului European pentru integrarea aspectelor legate de subsidiaritate și proporționalitate în activitatea sa²² prin:

- analiza sistematică a aspectelor legate de subsidiaritate și proporționalitate în cadrul evaluărilor impactului realizate de Comisie și prin atragerea atenției asupra eventualelor preocupări exprimate, în special de parlamentele naționale și de Comitetul Regiunilor;
- asigurarea respectării pe deplin a acestor principii în cadrul activității proprii a Parlamentului European, de exemplu prin realizarea de evaluări ale impactului cu privire la propriile modificări de fond sau prin analiza valorii adăugate a noilor propuneri legislative ale sale, în temeiul articolului 225 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și costul lipsei de acțiune la nivelul UE;
- analiza aspectelor legate de subsidiaritate și proporționalitate în cadrul elaborării evaluărilor impactului, concentrându-se pe valoarea adăugată a UE.

2.3 CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

În 2024, Consiliul Uniunii Europene (denumit în continuare „Consiliul”) a continuat să monitorizeze punerea în aplicare efectivă a concluziilor adoptate de Consiliu și de Consiliul European în anii precedenți, în ceea ce privește principiile subsidiarității și proporționalității²³.

De asemenea, Consiliul European a abordat aspecte relevante pentru principiile subsidiarității și proporționalității, în special simplificarea reglementărilor și modalitățile de reducere a sarcinii de reglementare a cetățenilor, a întreprinderilor și a statelor membre. În cadrul reuniunii extraordinare a Consiliului European din 17-18 aprilie 2024, liderii UE au subliniat că „[c]adrul de reglementare ar trebui să asigure securitatea juridică și previzibilitatea, să fie mai bine integrat și coerent la nivelul tuturor domeniilor de politică, deschis la abordări inovatoare și implicit digital, reducând totodată sarcina administrativă care afectează întreprinderile. Ținând seama de structura economică a Uniunii, Comisia ar trebui să aplice principiul «a gândi mai întâi la scară mică» atunci când elaborează noi acte legislative”. De asemenea, aceștia au invitat Comisia „să reducă

²² În 2024, aceasta a realizat 19 aprecieri inițiale privind evaluările de impact ale Comisiei, o evaluare de impact complementară, opt aprecieri ale punerii în aplicare, patru liste derulante de verificare detaliate și un studiu de evaluare *ex post*. În plus, în ceea ce privește valoarea adăugată europeană, au fost elaborate cinci rapoarte privind costul non-Europei și o publicație privind valoarea adăugată. În total, în cei cinci ani ai ultimei legislaturi, între iulie 2019 și iunie 2024, Serviciul de Cercetare al Parlamentului European a elaborat în total 362 de publicații în sprijinul comisiilor parlamentare.

²³ În special cele deja menționate în secțiunea 2.3 din ediția anterioară a prezentului raport anual: Concluziile Consiliului European privind „Realizarea în continuare a agendei privind piața unică” (documentul EUCO 17/18, punctele II/2 și IV/15 și documentul EUCO 13/20, punctul II/4; iar în ceea ce privește punerea în aplicare – documentul ST 11654/21 al Consiliului); Concluziile Consiliului privind „O mai bună reglementare, pentru a asigura competitivitatea și creșterea durabilă și incluzivă” (documentul ST 6232/20 al Consiliului, punctele 2 și 12); Concluziile Consiliului privind „Spațiile de testare în materie de reglementare și clauzele de experimentare drept instrumente ale unui cadru de reglementare rezilient și adaptat exigențelor viitorului, care face față provocărilor perturbatoare în era digitală” (documentul ST 13026/1/20 REV 1 al Consiliului, punctele 3 și 12); Concluziile Consiliului privind „Utilizarea tehnologiilor de date în sprijinul unei mai bune reglementări” (JO C 241, 21.6.2021, p. 13).

semnificativ sarcina administrativă și sarcina de reglementare impuse întreprinderilor și autorităților naționale, să prevină reglementarea excesivă și să asigure respectarea normelor UE și subliniază importanța punerii în aplicare la timp și corecte a legislației UE de către statele membre, evitând transpunerea excesivă”²⁴.

La 24 mai 2024, Consiliul a răspuns prin adoptarea a două seturi de concluzii privind „O piață unică în beneficiul tuturor”²⁵ și „O industrie europeană competitivă – motor al viitorului nostru verde, digital și rezilient”²⁶:

- evidențiind că „o piață unică pe deplin funcțională trebuie să se bazeze pe principiile subsidiarității și proporționalității”²⁷;
- evidențiind „necesitatea unei simplificări urgente și ambițioase a cadrului de reglementare al Uniunii (*choc de simplification*)”²⁸;
- reamintind „Concluziile Consiliului privind Analiza anuală a creșterii durabile și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2023”²⁹, care subliniază importanța continuării politicilor în conformitate cu principiile Pilonului european al drepturilor sociale, ținând seama în mod corespunzător de competențele respective și de principiile subsidiarității și proporționalității, având în vedere provocările actuale și viitoare”³⁰.

În 2024, Consiliul a transmis parlamentelor naționale o propunere legislativă provenită de la Banca Europeană de Investiții³¹.

Pe lângă obligațiile sale din tratat, Consiliul informează statele membre despre avizele motivate ale parlamentelor naționale privind propunerile legislative. În 2024, Secretariatul General al Consiliului a distribuit 14 avize motivate primite în temeiul Protocolului nr. 2 cu privire la 11 proiecte de acte legislative diferite și 89 de avize emise în cadrul dialogului politic.

În fiecare an, Consiliul primește, de asemenea, avize cu privire la acte fără caracter legislativ. Acest număr a rămas stabil în ultimii ani. În 2024, Consiliul a primit 72 de astfel de avize.

2.4 COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Comitetul European al Regiunilor (CoR) a desfășurat activități în materie de subsidiaritate, proporționalitate și o mai bună legiferare, ghidat de prioritățile mandatului său pentru perioada 2020-2025, și a promovat o cultură activă a subsidiarității prin acțiunile sale. Acesta a adoptat

²⁴ Documentul EUCO 12/24, punctele 19 și 20.

²⁵ Documentul ST 10298/24 al Consiliului.

²⁶ Documentul ST 10127/24 al Consiliului.

²⁷ Documentul ST 10298/24 al Consiliului, punctul I/1/4.

²⁸ Documentul ST 10298/24 al Consiliului, punctul II/8.

²⁹ Documentul ST 6681/23 al Consiliului + COR 1.

³⁰ Documentul ST 10298/24 al Consiliului, punctul III/25.

³¹ Disponibilă în registrul public al Consiliului (CM 5236/24).

53 de avize și 4 rezoluții³². Jumătate dintre aceste avize³³ și rezoluții³⁴ au cuprins fie trimeri explicite la respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității, fie recomandări concrete pentru îmbunătățirea acestei conformități.

Avizul din proprie inițiativă „Subsidiaritatea activă: un principiu fundamental în Agenda UE pentru o mai bună legiferare”³⁵ a subliniat necesitatea unei abordări cuprinzătoare și integrate pe parcursul întregului ciclu decizional, prin utilizarea sistematică, coerentă și continuă a unor instrumente diverse pentru o mai bună legiferare – cum ar fi evaluările privind subsidiaritatea, proporționalitatea, impactul teritorial și analiza din perspectiva mediului rural. În continuarea acestuia, Grupul de coordonare al CoR pentru o mai bună legiferare și subsidiaritate activă (BRASS-G) a adoptat un set de recomandări privind „Elaborarea și consolidarea politicii și a setului de instrumente ale CoR privind o mai bună legiferare”³⁶, cu scopul de a simplifica și consolida în continuare instrumentele CoR pentru o mai bună legiferare. Cea de a 11-a Conferință privind subsidiaritatea³⁷, cu tema „O mai bună legiferare și subsidiaritate activă: elemente-cheie pentru o UE care oferă rezultate”, a fost deosebit de importantă, deoarece a coincis cu începutul noului mandat instituțional. De asemenea, Concluziile conferinței³⁸ au făcut apel la această abordare cuprinzătoare în cadrul temei „O mai bună legiferare și subsidiaritate activă: elemente-cheie pentru o UE care oferă rezultate”.

BRASS-G a coordonat diferitele instrumente ale CoR pentru o mai bună legiferare, asigurând coerența și sinergiile dintre acestea și promovând contribuția autorităților locale și regionale la o mai bună legiferare a UE pe parcursul întregului său ciclu de viață, de la concepere până la evaluarea *ex post*. Printre acestea s-au numărat etapele identificării din timp a tendințelor și problemelor (prin analiza previziune strategică), elaborarea politicilor (prin monitorizarea subsidiarității și a proporționalității, evaluări ale impactului teritorial și analiză din perspectiva mediului rural), revizuirea legislativă (cu accent pe punerea în aplicare prin intermediul rețelei RegHub) și posibila revizuire a politicilor (prin contribuția CoR la platforma „Pregătiți pentru viitor”).

Monitorizarea subsidiarității de către CoR³⁹ a fost ghidată de programul său anual de lucru privind

³² Pentru detalii complete, a se vedea [EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/).

³³ 26 din totalul de 53 de avize. Din cele 53 de avize, 10 se referă la acte juridice, 7 referindu-se la principiul subsidiarității. Celelalte 43 de avize nu se referă la propuneri legislative – și se pot referi ori de câte ori este cazul la principiul subsidiarității în conformitate cu articolul 55.2 din Regulamentul de procedură al CoR – dintre acestea, 19 menționează subsidiaritatea, iar 24 nu fac referire în mod explicit la aceasta.

³⁴ două din patru rezoluții. Rezoluția Comitetului European al Regiunilor [privind starea regiunilor și orașelor din UE și orientările politice pentru Comisia Europeană pentru mandatul 2024-2029](#) subliniază că subsidiaritatea activă și implicarea deplină a autorităților locale și regionale sunt esențiale pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare al UE. Comitetul sprijină propunerile din cadrul raportului Draghi de a aplica subsidiaritatea într-un mod inteligent și activ și subliniază, de asemenea, necesitatea de a consolida capacitatea administrativă la nivel național, regional și local.

³⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202405366&qid=1703059324693.

³⁶ [Recomandările „Elaborarea și consolidarea politicii și a setului de instrumente ale CoR privind o mai bună legiferare”](#) și anexa la acestea pe tema „Asigurarea durabilității și îmbunătățirea activităților CoR pentru o mai bună legiferare”. În mod similar, studiul intitulat „*Charting the course to better EU lawmaking: optimisation of EU Treaties through inter-institutional cooperation with the European Committee of the Regions*” (Schitarea traseului pentru o mai bună legiferare a UE: optimizarea Tratatelor UE prin cooperare interinstituțională cu Comitetul European al Regiunilor) a analizat instrumentele și procesele existente ale UE și ale CoR pentru o mai bună legiferare și a examinat opțiunile de îmbunătățire a acestora sau de stabilire a unora noi în cadrul tratatelor actuale și cu eventuale modificări aduse tratatelor.

³⁷ <https://cor.europa.eu/en/plenaries-events/11th-subsidiarity-conference>.

³⁸ <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2024-03670-00-00-tcd-ref-en.pdf/content>.

³⁹ <https://cor.europa.eu/ro/node/465>.

subsidiaritatea⁴⁰ pentru 2024, care a identificat trei inițiative din programul anual de lucru al Comisiei pentru 2024 ca priorități de monitorizare, având în vedere interesul lor politic clar pentru autoritățile locale și regionale. CoR a adoptat și a publicat avize cu privire la toate cele trei inițiative⁴¹. Schimbul de observații privind subsidiaritatea și proporționalitatea între autoritățile locale și cele regionale a fost facilitat de Grupul de experți privind subsidiaritatea al CoR⁴² pentru evaluările subsidiarității cu privire la inițiativele din programul de lucru privind subsidiaritatea și de Rețeaua de monitorizare a subsidiarității⁴³, în special prin contribuțiile partenerilor REGPEX⁴⁴, care au prezentat șapte contribuții⁴⁵.

În conformitate cu strategia sa reînnoită de evaluare a impactului teritorial⁴⁶, CoR a adoptat un aviz privind viitorul cooperării teritoriale europene⁴⁷. Aceasta a subliniat că Rețeaua europeană de Observare a Dezvoltării și Coeziunii Teritoriale este un instrument politic esențial pentru dezvoltarea cunoștințelor teritoriale și reducerea lacunelor în materie de cunoștințe.

CoR a continuat să sublinieze importanța analizei din perspectiva mediului rural, solicitând strategii de sprijinire a dezvoltării rurale și a coeziunii teritoriale în raportul său anual intitulat „Starea regiunilor și orașelor”⁴⁸ și adoptând „Declarația Grupului de coordonare a Pactului rural privind viitorul zonelor rurale și al politicii de dezvoltare rurală în UE”⁴⁹.

CoR a continuat să aplice instrumentele sale *ex post* pentru o mai bună legiferare, în parteneriat cu Comisia, prin participarea sa la platforma „Pregătiți pentru viitor”. Doi membri ai CoR au fost numiți raportori⁵⁰ pentru două dintre cele opt avize din 2024. Rețeaua RegHub a CoR a organizat patru consultări în 2024, dintre care două au sprijinit avizele „Pregătiți pentru viitor”.

CoR și-a actualizat „Ghidul practic privind monitorizarea respectării principiului subsidiarității și contestarea încălcărilor acestuia”⁵¹. Acesta oferă un cadru cuprinzător pentru înțelegerea principiului subsidiarității în cadrul lucrărilor consultative ale CoR, pentru a reflecta cele mai recente evoluții.

⁴⁰ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/Documents/cor-2023-04735-07-00-nb-tra-en.pdf>.

⁴¹ ENVE-VII/050 „Viitorul politicii UE în domeniul climei: alinierea obiectivelor de atenuare și a provocărilor în materie de adaptare”; ENVE-VII/047 „Către o gestionare rezilientă a apei pentru a combate criza climatică în cadrul unui Pact albastru al UE”; ENVE-VII/045 „Planul de acțiune european pentru energia eoliană”.

⁴² <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/whatis/Pages/Subsidiarity-Expert-Group.aspx>.

⁴³ https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Documents/SMN%20-%20List%20of%20Network%20Partners/SMN_List_of_Network_Partners.pdf.

⁴⁴ Un subgrup al Rețelei de monitorizare a subsidiarității care reunește parlamente sau adunări care reprezintă regiuni cu competențe legislative.

⁴⁵ Aceste contribuții includ pozițiile adoptate de parlamentele regionale individuale (parlamentele landului Austria Superioară, parlamentul regional catalan, Adunarea regională Friuli-Venezia Giulia și parlamentul landului Bavaria) și administrațiile publice regionale (administrația publică a landului Austria Inferioară).

⁴⁶ <https://cor.europa.eu/ro/evaluarile-impactului-teritorial>.

⁴⁷ COTER-VII/038 „Viitorul cooperării teritoriale europene după 2027”.

⁴⁸ https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/news/new-cor-report-regions-call-strategies-supporting-rural-development-and-territorial-cohesion_en.

⁴⁹ https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/rural-pact-coordination-group-rpcg-declaration-future-rural-areas-and-rural_en.

⁵⁰ Domnul Mark Speich (DE-PPE) pentru „Evaluarea Fondului european de dezvoltare regională și a Fondului pentru o tranziție justă” și doamna Anne Karjalainen (FI-PSE) pentru „Evaluarea Fondului social european Plus (FSE+)”.

⁵¹ Oferă un cadru cuprinzător pentru înțelegerea principiului subsidiarității în cadrul lucrărilor consultative ale CoR. https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/SiteAssets/Pages/Publicationsandstudies-/Guide_on_Subsidiarity_Reviewed_2024.pdf.

În contextul cooperării cu alte instituții ale UE, CoR a semnat acorduri de cooperare reînnoite atât cu Comisia, cât și cu Parlamentul European. Primul⁵² se axează pe guvernanta pe mai multe niveluri și pe subsidiaritate, iar al doilea⁵³ pe o mai bună legiferare și pe evaluările impactului teritorial. Ambele subliniază necesitatea unei mai mari implicări la nivel local și regional în procesul de elaborare a politicilor UE și includ trimiteri clare la o mai bună legiferare și la un control eficace al subsidiarității.

2.5 CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

În 2024, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) a pronunțat o serie de hotărâri privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității.

În ceea ce privește principiul subsidiarității, Tribunalul a considerat că competența Comisiei de a iniția proceduri în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului, în acest caz la cererea unei autorități naționale de concurență, care începuse deja să acționeze în acest caz, a fost exercitată în conformitate cu cerințele articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului și că o astfel de exercitare a competențelor nu poate fi considerată ca aducând atingere prerogativelor statului membru în cauză și nici ca o încălcare a principiului subsidiarității⁵⁴.

Într-o altă cauză, Tribunalul a clarificat faptul că Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității acordă un rol parlamentelor naționale numai în ceea ce privește respectarea principiului subsidiarității, iar nu în ceea ce privește respectarea principiului proporționalității⁵⁵.

În ceea ce privește principiul proporționalității, Curtea a clarificat cerințele care decurg din acest principiu pentru legislatura Uniunii atunci când își exercită marja largă de apreciere în domenii care implică alegeri de natură politică, economică sau socială. Într-o hotărâre cu privire la contestațiile formulate de mai multe state membre împotriva Pachetului privind mobilitatea adoptat de legiuitorul Uniunii în iulie 2020, Curtea a amintit că legiuitorul trebuie să demonstreze că și-a exercitat în mod corect puterea de apreciere, prin luarea în considerare a tuturor elementelor și împrejurărilor relevante ale situației pe care actul a intenționat să o reglementeze⁵⁶. Prin urmare, legiuitorul trebuie să fie în măsură să prezinte și să expună în mod clar și neechivoc datele de bază care au trebuit luate în considerare pentru a fundamenta măsurile contestate din actul respectiv și de care depindea exercitarea puterii sale de apreciere. În ceea ce privește forma în care sunt înregistrate aceste date de bază, Curtea a statuat că legiuitorul poate lua în considerare evaluările impactului și orice altă sursă de informații. Acesta a anulat dispoziția care introduce obligația ca vehiculele utilizate în transportul internațional să se întoarcă la un centru operațional din statul

⁵² Capitolul III se axează pe „Punerea în aplicare a subsidiarității și proporționalității, a guvernantei pe mai multe niveluri și a unei mai bune legiferări”.

⁵³ Colaborarea privind o mai bună legiferare și subsidiaritatea activă prin evaluări ale impactului teritorial asupra legislației UE, în cadrul căreia CoR va prezenta Parlamentului European rapoarte în timp util și în cadrul căreia ambele părți pot participa la ședințele celeilalte părți pentru a discuta aceste rapoarte.

⁵⁴ Hotărârea din 2 octombrie 2024, Crown Holdings și Crown Cork & Seal Deutschland Holdings/Comisia, T-587/22, ECLI:EU:T:2024:661, punctele 75-81 (recurs pendinte: Cauza C-855/24 P).

⁵⁵ Hotărârea din 27 noiembrie 2024, Nord Stream 2 AG/Parlamentul European și Consiliul, T-526/19 RENV, ECLI:EU:T:2024:864, punctele 310-311 (recurs pendinte: C-118/25 P).

⁵⁶ Hotărârea din 4 octombrie 2024, Republica Lituania și alții/Parlamentul European și Consiliul, C-541/20-C-555/20, ECLI:EU:C:2024:818, punctele 218-220 și 240-244.

membru de stabilire al întreprinderii de transport în cauză o dată la opt săptămâni⁵⁷, care fusese adăugată la text în cursul negocierilor legislative. Curtea a statuat că colegiitorii nu prezentaseră și nu furnizaseră în mod clar și neechivoc datele de bază pe baza cărora a fost adoptată această obligație și de care depindea exercitarea puterii lor de apreciere. Prin urmare, acestea nu au dovedit că dispuneau de informații suficiente care să le permită să aprecieze proporționalitatea obligației de întoarcere a vehiculelor⁵⁸. Întrucât colegiitorii nu au demonstrat că au examinat proporționalitatea dispoziției, Curtea nu a trebuit să verifice dacă aceasta era proporțională.

În 2024, o cameră parlamentară națională (*Assemblée nationale* din Franța) a utilizat pentru prima dată posibilitatea prevăzută în Protocolul nr. 2 de a sesiza Curtea de Justiție pe motivul încălcării principiului subsidiarității pentru a solicita anularea unui act legislativ [Regulamentul (UE) 2024/1351 privind gestionarea azilului și migrației]⁵⁹.

3. APLICAREA MECANISMULUI DE CONTROL AL SUBSIDIARITĂȚII DE CĂTRE PARLAMENTELE NAȚIONALE

3.1 PREZENTARE GENERALĂ

Parlamentele naționale au continuat să verifice conformitatea propunerilor legislative cu principiul subsidiarității. Acest lucru a dus la primirea de către Comisie a **14 avize motivate**⁶⁰ din partea parlamentelor naționale în 2024⁶¹, un an de tranziție instituțională în care numărul mai mic de noi inițiative legislative și politice conduce, de regulă, la un număr mai mic de avize din partea parlamentelor naționale.

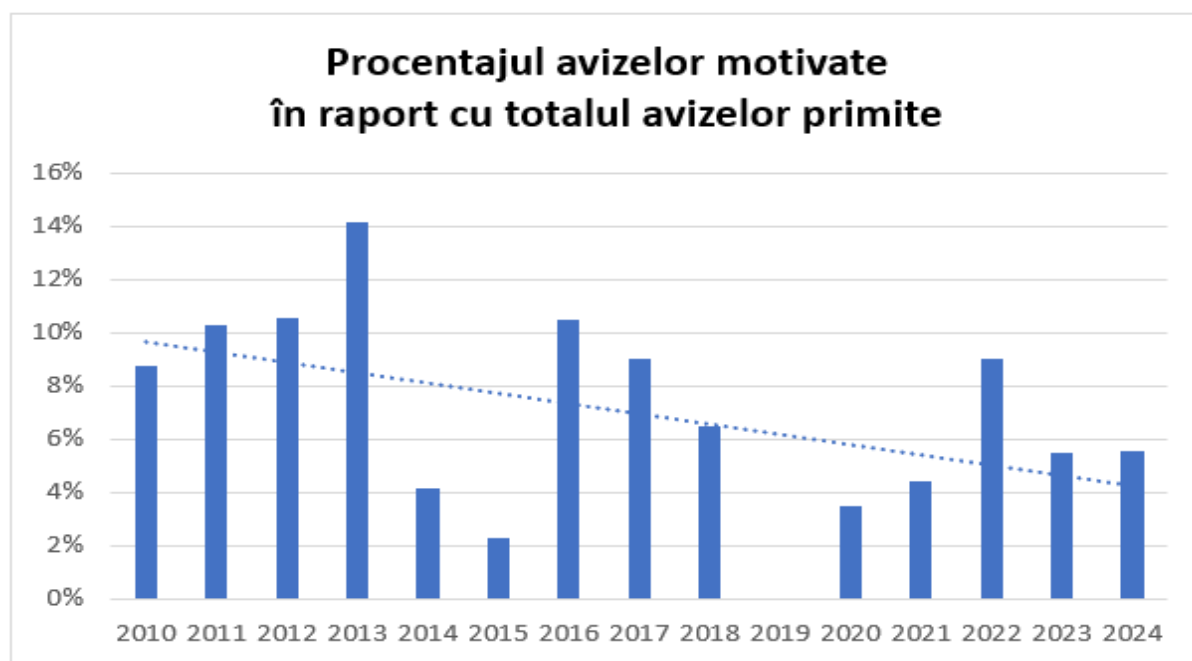
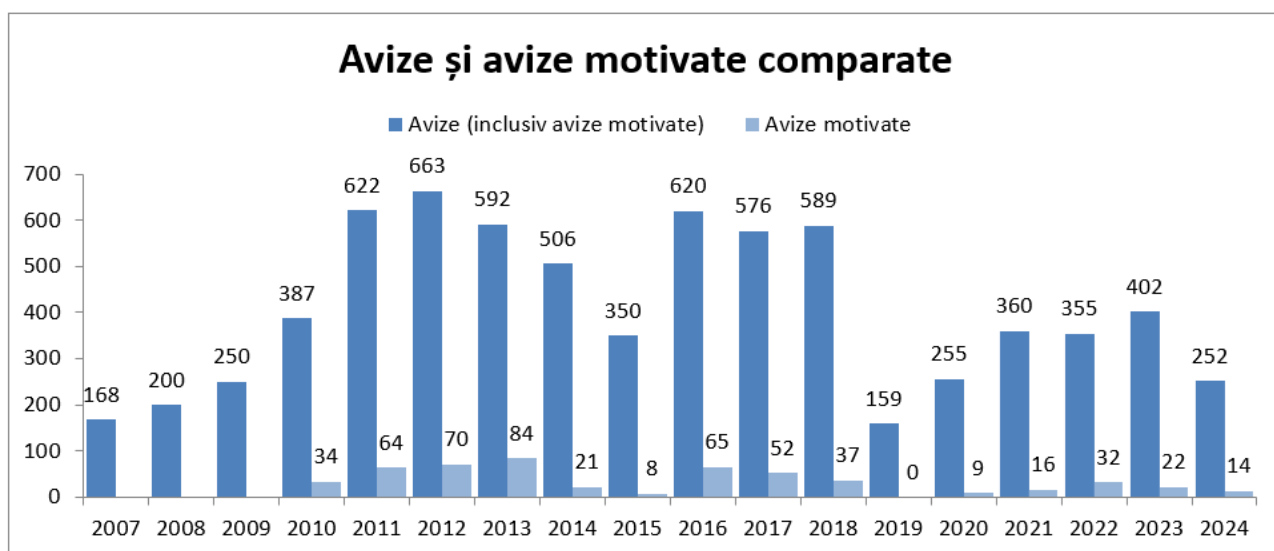
⁵⁷ Articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2020/1055 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2020 (JO 2020, L 249, p. 17), în măsura în care a introdus articolul 5 alineatul 1 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier (JO 2009, L 300, p. 51).

⁵⁸ Hotărârea din 4 octombrie 2024, Republica Lituania și alții/Parlamentul European și Consiliul, punctele 718-737.

⁵⁹ Cauza: C-553/24: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/5616/oj/eng>; procedura este pendinte.

⁶⁰ În conformitate cu Protocolul nr. 2, în termen de opt săptămâni de la data transmiterii unui proiect de act legislativ în limbile oficiale ale UE, orice parlament național sau orice cameră a unui parlament național poate adresa un aviz motivat în care să expună motivele pentru care consideră că proiectul respectiv nu este conform cu principiul subsidiarității. A se vedea și nota de subsol 61.

⁶¹ Această cifră se referă la numărul total de avize motivate primite din partea camerelor parlamentare în 2024 în conformitate cu Protocolul nr. 2. A se vedea, de asemenea, anexa 1 pentru lista documentelor Comisiei în legătură cu care aceasta a primit avize motivate.

Notă: linia punctată reprezintă tendința liniară descendentă.

Ca în cei doi ani precedenți, în 2024, o mare parte din toate avizele motivate au provenit de la un singur parlament național, *Riksdag* din Suedia. Acesta a emis 6 avize motivate în 2024, reprezentând peste 40 % din numărul total. Celelalte avize motivate din 2024 au fost distribuite între *Sénat* din Franța (2), *Houses of the Oireachtas* din Irlanda (2), *Poslanecká sněmovna* din Cehia (1), *Camera dei Deputati* din Italia (1), *Országgyűlés* din Ungaria (1) și *Kamra tad-Deputati* din Malta (1). Aceasta înseamnă că, din cele 39 de parlamente sau camere naționale, 8 au emis avize motivate în 2024, un număr similar cu cel din anii precedenți.

Din perspectivă tematică, cele 14 avize motivate primite în 2024 au fost diverse și au vizat 11 propuneri diferite ale Comisiei, dintre care niciuna nu a primit mai mult de trei avize motivate, la fel ca în anul anterior. Propunerea care a generat cel mai mare număr de avize motivate a fost „Întreprinderile din Europa: cadru de impozitare a profitului (BEFIT)”, cu trei avize motivate

reprezentând șase voturi⁶². Aceasta a fost aproape de atingerea pragului pentru prezentarea de către Comisie a unui răspuns agregat⁶³, dar departe de un „cartonaș galben” care ar impune Comisiei să prezinte motive pentru menținerea, modificarea sau retragerea propunerii sale. Singura altă propunere care a declanșat mai mult de un aviz motivat a fost Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor cerințe armonizate pe piața internă privind transparența reprezentării intereselor desfășurate în numele țărilor terțe, cu două avize motivate reprezentând patru voturi. Celelalte nouă propuneri au declanșat doar câte un aviz motivat fiecare.

Secțiunea 3.2 de mai jos discută principalele cazuri de propuneri care au generat mai mult de un aviz motivat. Anexa 1 include detalii complete cu privire la toate avizele motivate.

3.2 PRINCIPALELE CAZURI

Propunerea „**Întreprinderile din Europa: cadru de impozitare a profitului (BEFIT)**”⁶⁴ a generat trei avize motivate⁶⁵ și patru avize în cadrul dialogului politic⁶⁶, exprimând preocupări cu privire la domeniul de aplicare, subsidiaritate și calendar. Toate avizele motivate și un aviz privind dialogul politic au susținut că UE nu este competentă în ceea ce privește impozitarea directă. De asemenea, majoritatea avizelor au susținut că impactul acestei propuneri asupra statelor membre nu a fost evaluat în mod corespunzător și a fost neclar. Mai multe camere au subliniat modul în care consideră că această propunere ar putea dăuna țărilor lor, de exemplu că redistribuirea profitului ar fi mai degrabă în beneficiul statelor membre mari (*Houses of the Oireachtas* din Irlanda), că o bază de impozitare uniformă ar fi în detrimentul structurii naționale (*Bundesrat* din Germania) sau că propunerea ar putea limita impactul propriilor investiții naționale pentru a sprijini inovarea (*Senat* din Polonia). De asemenea, *Bundesrat* din Germania a respins posibilitatea compensării transfrontaliere a pierderilor și a sugerat că punerea în aplicare a propunerii ar trebui amânată, susținând că 2028 este prea devreme pentru a fuziona toate modelele fiscale diferite. *Camera dei Deputati* din Italia a considerat că propunerea respectă principiul subsidiarității și a sprijinit, în general, obiectivele acestuia, cum ar fi stabilirea unor norme comune pentru calcularea venitului impozabil al grupurilor (mari) de societăți care își desfășoară activitatea în UE. În același timp, a subliniat necesitatea de a lua măsuri suplimentare în direcția sistemelor de impozitare a societăților, deoarece normele minime limitate la bazele impozabile nu sunt suficiente în sine pentru a reduce concurența fiscală neloială în cadrul UE. De asemenea, mai multe parlamente au subliniat creșterea sarcinii administrative pe care această propunere ar putea-o crea atât pentru întreprinderi, cât și pentru administrații.

În răspunsurile sale, Comisia a susținut că propunerea respectă principiile subsidiarității și proporționalității, deoarece viza doar stabilirea unor norme comune pentru determinarea venitului impozabil al grupurilor mari de societăți. Aceasta a precizat că propunerea nu restrânge competența națională în materie de impozitare, deoarece statele membre ar avea în continuare

⁶² Fiecare parlament național dispune de două voturi. Fiecare cameră dintr-un sistem bicameral are câte un vot.

⁶³ Comisia și-a luat angajamentul de a transmite un răspuns agregat în cazul în care o propunere generează un număr „semnificativ” de avize motivate („semnificativ” în acest context înseamnă că numărul avizelor motivate corespunde unui număr de cel puțin 7 voturi ale parlamentelor naționale), chiar dacă propunerea nu a generat suficiente avize motivate pentru a atinge pragul „cartonașului galben”, care determină revizuirea obligatorie a unui proiect de act juridic. Pragul „cartonașului galben” se atinge atunci când numărul avizelor motivate primite de la parlamentele naționale reprezintă cel puțin o treime din totalul voturilor care le-au fost alocate (adică 18 din 54). În cazul proiectelor de acte legislative prezentate în spațiul de libertate, securitate și justiție, pragul este de un sfert din numărul voturilor (14 din 54).

⁶⁴ COM(2023) 532 final.

⁶⁵ *Dáil și Seanad Éireann* din Irlanda, *Kamra tad-Deputati* din Malta, *Riksdag* din Suedia.

⁶⁶ *Bundesrat* din Germania, *Senat* din Polonia, *Camera dei Deputati* din Italia și *Senát* din Cehia.

autonomia de a-și stabili propriile rate și politici de impozitare. În ceea ce privește posibilele riscuri de stabilire a unei baze fiscale uniforme, Comisia a observat că propunerea a fost concepută pentru a reduce costurile de conformare, creând în același timp condiții de concurență echitabile în întreaga UE. De asemenea, Comisia a indicat că simplificarea și armonizarea prin intermediul propunerii ar face UE mai atractivă pentru investiții, prevenind astfel orice impact negativ. Într-o notă similară, aceasta a făcut referire la evaluarea impactului. Comisia a estimat că, potrivit datelor recente, propunerea ar putea reduce costurile de conformare cu până la 65 %. În ceea ce privește calendarul, deși recunoaște că este nevoie de suficient timp pentru adaptare, Comisia a indicat că propunerea prevede o perioadă de tranziție de patru ani și jumătate după data propusă pentru punerea în aplicare, 1 iulie 2028. De asemenea, a atras atenția asupra simplificării procedurilor administrative, reducând astfel sarcina administrativă, printr-un set unic și simplificat de norme pentru calcularea venitului impozabil. Comisia a subliniat, de asemenea, că propunerea nu urmărește să atingă cel mai înalt grad posibil de armonizare între sistemele fiscale naționale.

Propunerea privind **transparența reprezentării intereselor în numele țărilor terțe**⁶⁷ a generat două avize motivate și cinci avize în cadrul dialogului politic. *Sénat* din Franța, *Országgyűlés* din Ungaria, *Senato della Repubblica* din Italia și *Camera dei Deputati* din Italia au exprimat îndoieli cu privire la oportunitatea utilizării articolului 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) ca temei juridic unic al directivei. *Országgyűlés*, precum și *Dáil* și *Seanad Éireann* din Irlanda, în avize motivate, au susținut că propunerea încalcă principiul subsidiarității, deoarece ar impune o armonizare maximă și ar limita marja de apreciere a statelor membre. Acest lucru ar putea duce la o reducere a standardelor de transparență pentru cei cu reglementări mai stricte. Acest argument a fost împărtășit și de *Camera dei Deputati* și de *Sénat* din Franța. *Országgyűlés* și-a exprimat îndoiala cu privire la necesitatea și valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE, remarcând că reglementările naționale existente sunt suficiente și că aproape jumătate dintre statele membre nu reglementează deloc acest domeniu. În plus, *Senát* din Cehia a solicitat guvernului său să nu sprijine propunerea dacă aceasta nu este modificată substanțial, iar *Eerste Kamer* din Țările de Jos a trimis o listă de întrebări cu privire la propunere.

În răspunsurile sale, Comisia a explicat utilizarea articolului 114 din TFUE, indicând faptul că propunerea este adecvată pentru includerea prestatorilor de servicii pe piața unică și pentru abordarea diferențelor dintre dispozițiile statelor membre care afectează funcționarea pieței interne. Aceasta a arătat că propunerea respectă principiul subsidiarității, deoarece abordează aspecte transfrontaliere care nu au putut fi soluționate în mod eficace de către statele membre în mod individual. De asemenea, a subliniat că măsurile propuse sunt proporționale cu obiectivul de asigurare a transparenței. În plus, Comisia a evidențiat valoarea adăugată a reglementării la nivelul UE pentru a preveni fragmentarea pieței interne și pentru a aborda caracterul transnațional al activităților de reprezentare a intereselor desfășurate de țările terțe, care necesită o abordare coordonată. Aceasta a justificat abordarea armonizării maxime pentru a preveni arbitrajul de reglementare și pentru a crea condiții de concurență echitabile, reducând costurile de conformare și evitând o „uniformizare la un nivel inferior” a standardelor de reglementare.

4. DIALOGUL POLITIC SCRIS CU PARLAMENTELE NAȚIONALE

Pe lângă mecanismul de control al subsidiarității instituit prin Protocolul nr. 2, relațiile Comisiei cu parlamentele naționale cuprind o serie de activități, în special dialogul politic inițiat în 2006. Acest dialog facilitează schimburile de informații în formă scrisă cu privire la inițiativele Comisiei

⁶⁷ COM(2023) 637 final – Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor cerințe armonizate pe piața internă privind transparența reprezentării intereselor desfășurate în numele țărilor terțe și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937.

la care parlamentele naționale doresc să contribuie, precum și cu privire la chestiunile pe care acestea aleg să le abordeze din proprie inițiativă. În 2024, Comisia a îmbunătățit în mod semnificativ modul în care pune la dispoziția publicului avizele și avizele motivate ale parlamentelor naționale, precum și răspunsurile sale. Comisia a lansat o nouă bază de date online⁶⁸ care le permite utilizatorilor, oferind o serie de posibilități de filtrare, să acceseze mai ușor setul complet de avize și răspunsuri de la începutul Comisiei condusă de președintele Juncker, din 2014. În plus, dialogul politic are și o dimensiune orală, care este descrisă în capitolul 5.

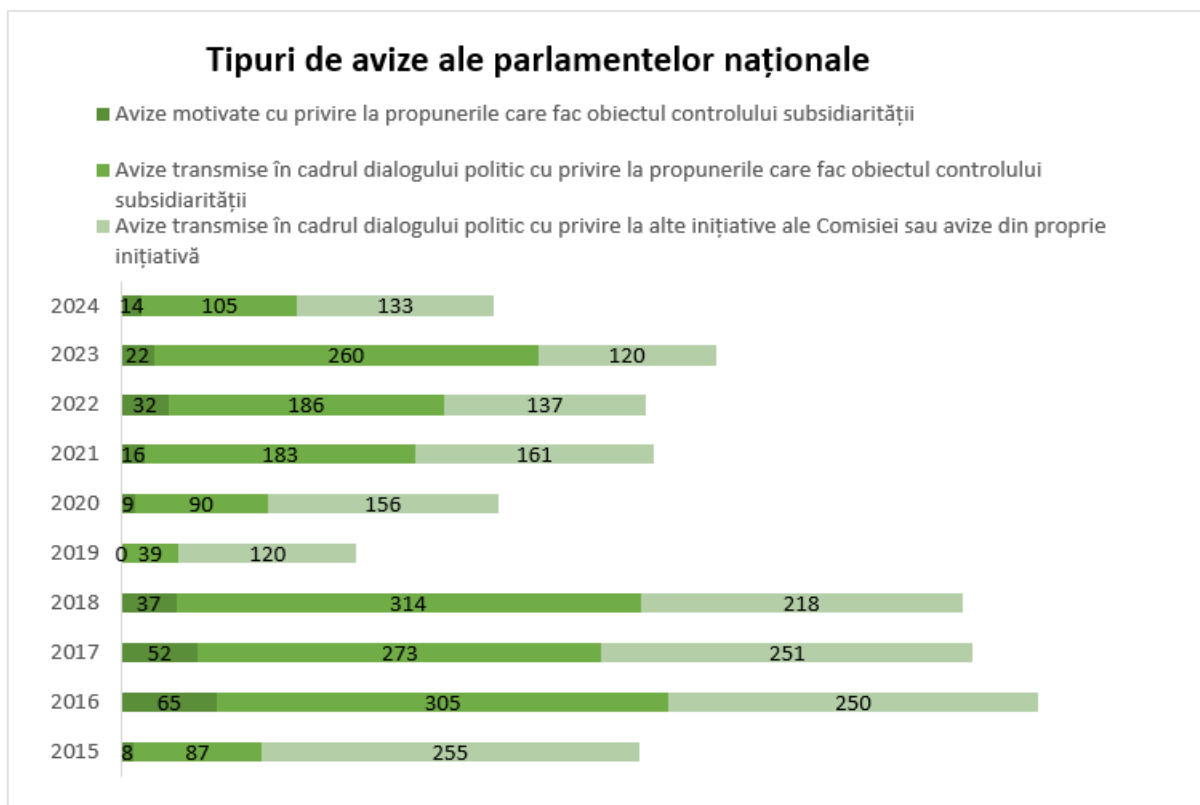
4.1 OBSERVAȚII GENERALE

În 2024, parlamentele naționale au trimis Comisiei **252 de avize**, o scădere considerabilă față de 402 în 2023, dar reprezentativă pentru un an de tranziție instituțională. Cu toate acestea, în comparație cu variația foarte pronunțată observată în 2019 – când opiniile au fost cu 73 % mai puține decât în 2018 – scăderea din 2024 a fost mai modestă – cu doar 33 % mai puține avize decât în 2023. Numărul total de avize primite în timpul Comisiei conduse de von der Leyen I a rămas semnificativ mai mic decât cel primit în timpul Comisiilor conduse de Barroso II și Juncker.

Parlamentele naționale au continuat să utilizeze diferitele modalități de comunicare pe care le oferă dialogul politic. În acest sens, merită menționate două avize din proprie inițiativă inițiate de *Seimas* din Lituania. Acestea au fost discutate în cadrul unei reuniuni specifice a unui grup de parlamente în vederea pregătirii reuniunii plenare a COSAC din noiembrie 2024 și au fost apoi transmise Comisiei cosemnate de diferite camere (una de 11 camere suplimentare, iar cealaltă de 10 camere suplimentare). Pentru a asigura coerența cu metodologia utilizată de Comisie în edițiile anterioare ale prezentului raport anual⁶⁹, aceste două documente reprezintă împreună 23 de avize. Această abordare are consecințe suplimentare care sunt reflectate și comentate în prezentul raport, de exemplu ponderea semnificativ mai mare a avizelor din proprie inițiativă (36 comparativ cu o medie de 10 în anii precedenți) sau faptul că două camere care nu au participat la dialogul politic cu Comisia din 2016 au participat din nou în 2024.

⁶⁸ <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/home>.

⁶⁹ În conformitate cu metodologia utilizată în edițiile anterioare ale prezentului raport anual, atunci când un aviz este cosemnat de diferite camere, acesta reprezintă un număr de avize egal cu cel al camerelor care l-au semnat. În trecut, Comisia a primit avize cosemnate din partea camerelor Cehiei (bicameral), Ungariei (unicameral), Poloniei (bicameral) și Slovaciei (unicameral), reprezentând astfel șase avize.

O analiză mai atentă a acestor 252 de avize arată că 119 (47 %) au vizat propuneri legislative care fac obiectul mecanismului de control al subsidiarității⁷⁰, din care 14 au fost avize motivate (5,6 % din total). Celelalte 133 de avize (53 %) au vizat în principal inițiative fără caracter legislativ (în principal comunicări, dar și cărți albe și unele consultări publice) sau au fost avize din proprie inițiativă care nu au legătură directă cu o inițiativă a Comisiei (36 de avize). Distribuția este similară cu cea din anul de tranziție precedent 2019.

În cadrul Comisiei, aspectele semnalate de parlamentele sau camerele naționale sunt aduse în mod specific în atenția membrilor relevanți ai Comisiei și ai departamentelor Comisiei, care redactează și răspunsurile. În cazul propunerilor legislative, acestea sunt comunicate astfel reprezentanților Comisiei care participă la negocierile dintre colegiitori.

4.2 PARTICIPARE ȘI DOMENIU DE APLICARE

La fel ca în anii precedenți, numărul de avize transmise Comisiei a variat semnificativ de la un parlament național la altul. Parțial din cauza avizelor din proprie inițiativă cosemnate deja menționate, numărul parlamentelor naționale sau al camerelor care *nu* au emis avize a scăzut⁷¹ la 6 camere⁷² din 39 în 2024. Aceasta înseamnă că parlamentele din doar 3 state membre⁷³ *nu* s-au

⁷⁰ Pentru informații suplimentare cu privire la mecanismul de control al subsidiarității și dialogul politic, a se vedea https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/adopting-eu-law/relations-national-parliaments_ro. Propunerile legislative referitoare la domeniile de politică în care UE are competență exclusivă nu fac obiectul controlului subsidiarității de către parlamentele naționale.

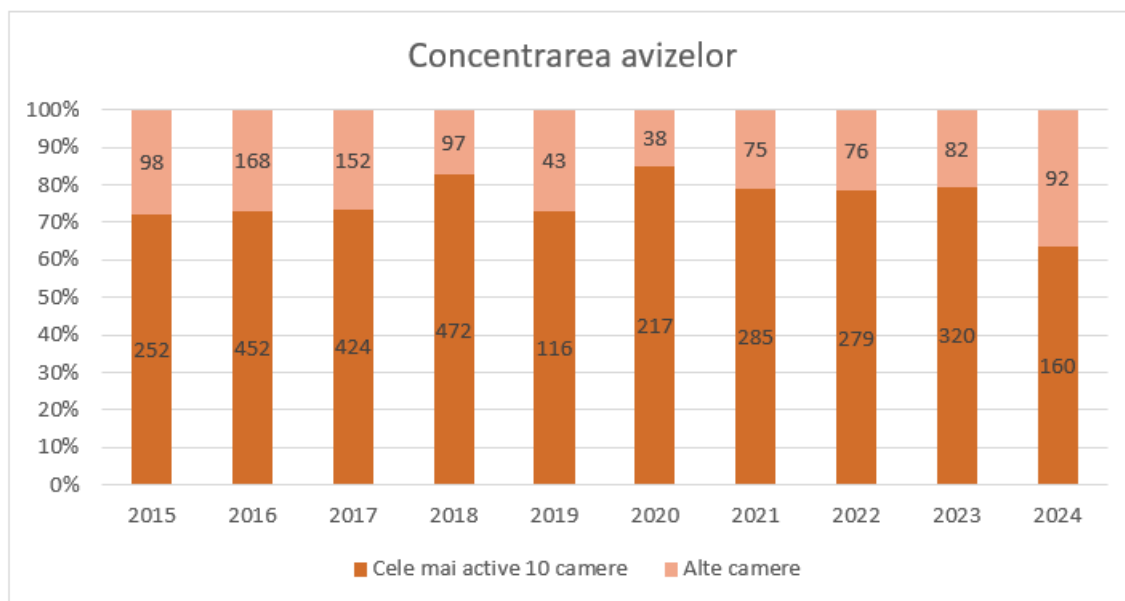
⁷¹ 2023: 9; 2022: 7; 2021: 8; 2020: 12; 2019: 17; 2018: 10.

⁷² A se vedea anexa 3.

⁷³ Parlamentele naționale din Bulgaria, Danemarca și Austria. 2023: 6; 2022: 5.

angajat în dialogul politic scris. Dintre cele 33 de camere care au participat, 6⁷⁴ au făcut acest lucru numai prin intermediul avizelor din proprie inițiativă cosemnate.

Cele mai active 10 camere au emis 160 de avize (63,5 % din total). Aceasta este o excepție notabilă de la tendința observată în cei 9 ani precedenți⁷⁵, când cele mai active 10 camere au emis, în medie, aproximativ 80 % din totalul avizelor. În 2024, cele mai active 10 camere au fost *Camera Deputaților* din România (41), *Camera dei Deputati* din Italia (26), *Cortes Generales* din Spania (18), *Bundesrat* din Germania (17), *Senát* din Cehia (16), *Senatul României* (15), *Poslanecká sněmovna* din Cehia (14), *Sénat* din Franța (13), *Senato della Repubblica* din Italia (12) și *Riksdag* din Suedia (11). Nouă dintre acestea s-au numărat, de asemenea, printre cele mai active camere în 2023. Consultați numărul de avize transmise de fiecare cameră în anexa 2.

La fel ca în anii precedenți, natura avizelor a variat de la un parlament național la altul sau de la o cameră națională la alta. Unele s-au axat în principal pe verificarea conformității unei propuneri a Comisiei cu principiile subsidiarității și proporționalității⁷⁶, în timp ce altele au formulat observații mai detaliate cu privire la conținutul propunerilor sau au trimis avize din proprie inițiativă care nu se refereau la o propunere concretă a Comisiei. În 2024, Comisia a primit 38⁷⁷ de avize din proprie inițiativă care acoperă o gamă largă de subiecte – de la legislația spațială a UE, protecția frontierelor externe, poluarea apei cauzată de nitrății proveniți din surse agricole până la achizițiile publice. Subiectele abordate în mai multe avize din proprie inițiativă au fost politica agricolă comună după 2027, situația din Orientul Mijlociu și cea de a 20-a aniversare a extinderii din 2004, precum și avizele din proprie inițiativă menționate mai sus, cosemnate de *Seimas* din Lituania, privind oprirea importurilor de gaz natural lichefiat din Rusia și protecția frontierelor externe. Parlamentele naționale au emis avize cu privire la diverse cărți albe privind investițiile în exterior, controlul exporturilor, opțiunile de creștere a sprijinului pentru cercetare și dezvoltare care implică tehnologii cu potențial de dublă utilizare și referitoare la cartea albă intitulată „Cum pot fi gestionate nevoile de infrastructură digitală ale Europei?”. Deși intensitatea dialogului politic a

⁷⁴ *Vouli ton Antiprosopon* din Cipru, *Riigikogu* din Estonia (aviz anterior primit în 2016), *Saeima* din Letonia (aviz anterior primit în 2016), *Sejm* din Polonia, *Eduskunta* din Finlanda și *Bundestag* din Germania.

⁷⁵ 2023: 80 %; 2022: 79 %; 2021: 79 %; 2020: 85 %; 2019: 73 %; 2018: 83 %; 2017: 74 %; 2016: 73 %.

⁷⁶ De exemplu *Cortes Generales* din Spania și *Assembleia da República* din Portugalia.

⁷⁷ 23 dintre acestea au fost cele două avize din proprie inițiativă cosemnate, provenind de la *Seimas* din Lituania, privind oprirea importurilor de gaze naturale lichefiate din Rusia și protecția frontierelor externe.

scăzut în 2024, a existat o concentrare semnificativă asupra unor propuneri care au atras un grad considerabil de atenție din partea parlamentelor naționale, spre deosebire de avizele motivate, care, astfel cum s-a subliniat mai sus, au fost în cea mai mare parte împărțite între diferite propuneri.

4.3 PRINCIPALELE SUBIECTE ALE AVIZELOR DIN CADRUL DIALOGULUI POLITIC

Următoarele propuneri au generat cele mai multe avize:

1. Programul de lucru al Comisiei pentru 2024 (10 avize⁷⁸).
2. Propunerea de directivă privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor⁷⁹ (8 avize).
3. Propunerea de revizuire a Directivei europene privind comitetele de întreprindere, propunerea de consolidare a cooperării polițienești în ceea ce privește prevenirea, depistarea și investigarea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane, precum și consolidarea sprijinului Europol pentru prevenirea și combaterea acestor infracțiuni, propunerea BEFIT* și propunerea privind transparența reprezentării intereselor în numele țărilor terțe* (câte 7 avize fiecare).
4. Propunerea de directivă privind stagiile și propunerea de stabilire a unor norme minime de prevenire și combatere a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în UE (câte 6 avize fiecare).

În plus, ediția anterioară a acestui raport anual a generat două avize în 2024, abordate la sfârșitul acestei secțiuni.

La fel ca în anii precedenți, 8 parlamente naționale au analizat **programul de lucru al Comisiei pentru 2024**⁸⁰, ceea ce a generat 10 avize (7 în 2024 și 3 în 2023⁸¹). Acesta număr a fost egal cu numărul de avize primite cu privire la programul de lucru al Comisiei pentru 2023. Aceste avize reflectă analiza efectuată de diferitele camere cu privire la prioritățile programului în raport cu propriile politici naționale. Potrivit celui de al 42-lea Raport semestrial al COSAC⁸², aproape 90 % dintre camere discută la nivel intern programul de lucru al Comisiei la diferite niveluri: aproape întotdeauna la nivelul comisiei pentru afaceri europene, în aproximativ jumătate dintre acestea în alte comisii și în peste o treime în reuniunile plene.

Avizele parlamentelor naționale cu privire la programul de lucru pentru 2024 au arătat că există consens cu privire la principalele provocări cu care se confruntă UE. A existat un sprijin amplu pentru Ucraina, dezvoltarea Strategiei industriale europene în domeniul apărării și accelerarea procesului de extindere pe baza meritelor și a valorilor UE. Multe camere au subliniat importanța parteneriatelor de politică externă, cum ar fi cele cu Africa, și a sprijinului continuu pentru Parteneriatul estic și vecinătatea sudică. De asemenea, s-a ajuns la un acord cu privire la necesitatea de a aborda schimbările climatice, punându-se accentul pe stabilirea obiectivului de reducere până în 2040 și pe asigurarea unei tranziții juste. Mai multe camere au subliniat importanța rezilienței

⁷⁸ Trei au fost primite în 2023.

⁷⁹ În anexa 3 se enumeră inițiativele Comisiei pentru care s-au primit cel puțin cinci avize. Avizele referitoare la propunerile marcate cu asterisc (*) nu au fost incluse în această secțiune deoarece propunerile respective au generat, de asemenea, cel puțin trei avize motivate și, prin urmare, sunt deja incluse în secțiunea 3.2 din prezentul raport.

⁸⁰ COM(2023) 638 final – Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Programul de lucru al Comisiei pentru 2024 – Obținerea de rezultate astăzi și pregătirea pentru viitor.

⁸¹ *Hrvatski Sabor* din Croația, *Eerste și Tweede Kamer* din Țările de Jos, *Seimas* din Lituania, *Chambre des Députés* din Luxemburg, *Národná Rada* din Slovacia și *Camera Deputaților* din România au transmis opinii în 2024. *Sénat* din Franța, *Senatul* României și *Riksdag* din Suedia au transmis fiecare câte un aviz în decembrie 2023.

⁸² <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89279be0201927ba2f1630010/42nd+Bi-annual+Report+of+COSAC+final+version+adopted.pdf>.

în domeniul apei, a agriculturii durabile și a securității alimentare. În plus, a existat un consens cu privire la necesitatea de a ține pasul cu utilizarea inteligenței artificiale și de a reglementa utilizarea acesteia, precum și de a aborda provocările legate de migrație sau abuzurile sexuale online asupra copiilor și exploatarea sexuală a copiilor, făcându-se apel la stabilirea unor cadre cuprinzătoare și la o cooperare mai strânsă între statele membre și la nivel internațional. Alte domenii esențiale cu privire la care există acord au inclus importanța educației, cu propunerea unei diplome europene comune, și necesitatea de a reduce birocrăția și sarcina administrativă pentru a promova competitivitatea și creșterea. În general, avizele au subliniat necesitatea unei abordări coordonate la nivelul UE pentru a aborda aceste provocări presante și pentru a promova o Europă mai puternică și mai rezilientă.

În răspunsurile sale, Comisia și-a reafirmat angajamentul de a continua să sprijine Ucraina, pregătindu-se în același timp pentru o extindere reușită a UE, menită să promoveze pacea și stabilitatea pe termen lung în Europa. Acesta a subliniat că extinderea se va baza în continuare pe merite, cu respectarea valorilor fundamentale – inclusiv a drepturilor omului și a statului de drept. Acestea ar continua să servească drept condiții esențiale pentru aderarea la UE. Comisia a salutat sprijinul pentru acțiunile sale în domeniul apărării, subliniind prezentarea primei Strategii industriale europene în domeniul apărării, și a solicitat creșterea investițiilor în domeniul apărării din partea statelor membre. De asemenea, Comisia a făcut trimitere la propunerea sa de actualizare a cadrului juridic pentru combaterea introducerii ilegale de migranți, demonstrându-și angajamentul de a aborda provocările legate de migrație. Comisia a subliniat, de asemenea, hotărârea sa de a se asigura că tranziția verde se realizează într-un mod just și favorabil incluziunii și că sunt puse în aplicare inițiative-cheie pentru promovarea agendei digitale. Aceste inițiative vizează consolidarea rezilienței Europei și reducerea sarcinii administrative, contribuind la stimularea competitivității întreprinderilor europene. În ceea ce privește agricultura, Comisia a subliniat lansarea dialogului strategic privind viitorul agriculturii în UE ca o ocazie valoroasă de a colabora cu fermierii și cu alte părți interesate importante.

Propunerea de directivă privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor⁸³ a generat 8 avize, inclusiv un aviz motivat. *Poslanecká sněmovna* din Cehia și *Camera dei Deputati* din Italia au pus sub semnul întrebării necesitatea de a acționa la nivelul UE, susținând că unele aspecte ale propunerii depășesc competența UE. *Sénat* din Franța a susținut, de asemenea, că dispoziții precum definirea „materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor” vizează în mod nejustificat competențele naționale. Pe de altă parte, *Camera Deputaților* din România a remarcat că propunerea nu incriminează „extorcarea sexuală” sau „pornografia vindicativă” ca infracțiuni de sine stătătoare, deși recunoaște că acestea devin tot mai răspândite. Mai multe camere (*Camera dei Deputati* din Italia, *Sénat* din Franța, *Camera Deputaților* din România) au pus sub semnul întrebării dispoziția din propunere care ar permite organizațiilor neguvernamentale să depisteze și să analizeze materialele care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, invocând potențiale conflicte de interese sau faptul că această sarcină revine mai degrabă autorităților naționale. *Bundesrat* din Germania a remarcat că crearea unui centru al UE privind abuzul sexual asupra copiilor ar crea capacități centrale suplimentare de gestionare la nivelul UE, dar nu ar trebui să creeze sarcini administrative suplimentare pentru statele membre.

În răspunsurile sale, Comisia a susținut că propunerea respectă principiul subsidiarității. Acesta a subliniat că comportamentul de amenințare de a partaja materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor în scopul obținerii de noi materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor este reglementat de alte dispoziții ale propunerii. În ceea ce privește rolul organizațiilor

⁸³ COM(2024) 60 final – Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului (reformare).

neguvernamentale, Comisia a clarificat faptul că acestea nu își vor asuma sarcini care ar trebui îndeplinite de autoritățile naționale. În schimb, dispozițiile respective sunt necesare pentru a oferi securitate juridică pentru activitățile liniilor telefonice de urgență naționale și ale organizațiilor similare. Comisia a luat act de sugestia *Bundesrat* din Germania de a reduce obligațiile de colectare a datelor solicitate în temeiul propunerii, insistând totodată asupra faptului că colectarea de date privind prevenirea și asistența acordată victimelor este esențială pentru a evalua eficacitatea măsurilor luate în acest domeniu.

Mai multe parlamente naționale au emis avize cu privire la propunerile de regulament⁸⁴ (7 avize, inclusiv 1 aviz motivat) privind **consolidarea cooperării polițienești în ceea ce privește prevenirea, depistarea și investigarea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane și privind consolidarea sprijinului Europol pentru prevenirea și combaterea unor astfel de infracțiuni**, precum și o directivă⁸⁵ (6 avize) **privind normele minime pentru prevenirea și combaterea facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în UE**. În avizul său motivat, *Riksdag* din Suedia a susținut că anumite aspecte ale propunerii intervin prea mult în competența statelor membre și a solicitat o analiză mai aprofundată a necesității și proporționalității măsurilor propuse, în special extinderea mandatului operațional al Europol. Aceasta s-a plâns de faptul că propunerea nu a fost însoțită de o evaluare a impactului. *Bundesrat* din Germania a criticat, de asemenea, faptul că regulamentul în sine va institui un centru pe lângă Europol, a considerat că această decizie ar trebui lăsată în seama Consiliului de administrație al Europol și a constatat că propunerea ar trebui să fie examinată în general din punctul de vedere al respectării proporționalității. Acesta a solicitat clarificarea sarcinilor Europol, Eurojust și Frontex, precum și a competențelor experților și ale ofițerilor de legătură detașați la noul centru. *Camera dei Deputati* din Italia a salutat extinderea domeniului de aplicare al jurisdicției UE în acest domeniu, dar și-a exprimat îngrijorarea cu privire la sarcina administrativă potențială a colectării și raportării datelor statistice. De asemenea, a pledat pentru redefinirea derogărilor pentru activitățile umanitare. Ambele camere cehe, deși sprijină în general propunerile, și-au exprimat îngrijorarea cu privire la sarcina potențială asupra bugetului de stat și a mediului social, precum și cu privire la necesitatea unor clarificări și a armonizării infracțiunilor și a sancțiunilor. *Camera Deputaților* din România a subliniat importanța unei distincții clare între facilitarea migrației ilegale și furnizarea de ajutor umanitar și a solicitat asigurarea protecției drepturilor și asistenței migranților. *Eerste Kamer* din Țările de Jos a trimis o serie de întrebări din partea grupurilor politice cu privire la ambele propuneri, exprimându-și îngrijorarea cu privire la extinderea mandatului Europol și la proporționalitatea acestuia. Prin intermediul întrebărilor lor, mai multe grupuri parlamentare și-au exprimat, de asemenea, îngrijorarea cu privire la impactul asupra organizațiilor de ajutor umanitar, care – în opinia lor – au fost incriminate în mod sistematic în ultimii ani și au solicitat clarificarea distincției dintre asistența umanitară și traficul de persoane.

În răspunsurile sale, Comisia a clarificat faptul că centrul care urmează să fie creat va îmbunătăți coordonarea și sprijinul acordat statelor membre în combaterea introducerii ilegale de migranți și a traficului de migranți. În răspunsurile sale adresate *Riksdag* din Suedia și *Bundesrat* din Germania, Comisia a subliniat că propunerile sunt necesare și proporționale pentru a combate în mod eficace introducerea ilegală de migranți și traficul de migranți, având în vedere caracterul

⁸⁴ COM(2023) 754 final – Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind consolidarea cooperării polițienești în ceea ce privește prevenirea, depistarea și investigarea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane, precum și privind consolidarea sprijinului acordat de Europol pentru prevenirea și combaterea unor astfel de infracțiuni și de modificare a Regulamentului (UE) 2016/794.

⁸⁵ COM(2023) 755 final – Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor norme minime de prevenire și combatere a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune și de înlocuire a Directivei 2002/90/CE a Consiliului și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI a Consiliului.

transnațional al acestor infracțiuni. În plus, Consiliul a luat act de sugestia înaintată de *Camera dei Deputati* din Italia de a detalia derogarea pentru activitățile umanitare.

Propunerea de **directivă privind stagiile**⁸⁶ a generat 7 avize, inclusiv 1 aviz motivat⁸⁷. În avizul său motivat, *Riksdag* din Suedia a considerat că propunerea este prea amplă, depășind competența UE în ceea ce privește educația și accesul la securitate socială și la remunerație și neluând în considerare diferitele sisteme și condiții din statele membre. În avizele privind dialogul politic, mai multe camere au subliniat că definiția stagiului din propunere este incompatibilă cu legislațiile lor naționale și au considerat că este necesar să se clarifice domeniul de aplicare al directivei. O cameră a solicitat clarificări cu privire la aplicabilitatea directivei în cazul stagiilor din țări din afara UE. Două camere au confirmat pur și simplu conformitatea propunerii cu principiul subsidiarității.

În răspunsurile sale, Comisia a subliniat că propunerea abordează exclusiv condițiile de muncă ale stagiilor și nu afectează aspectele legate de conținutul educațional sau de formare al stagiilor și nici de accesul stagiilor la securitatea socială. În plus, în raportul de evaluare a impactului⁸⁸ care însoțește propunerea sa, Comisia a recunoscut diversitatea abordărilor în materie de reglementare ale statelor membre în ceea ce privește diferitele tipuri de stagii. Comisia a reiterat faptul că propunerea nu impune statelor membre să reclasifice statutul acordat stagiilor în temeiul legislației naționale sau să creeze un nou statut. Aceasta a omis în mod intenționat o trimitere la „raport de muncă” în definiția pe care a dat-o „stagiului” pentru a evita lacunele în aplicarea directivei legate de prevenirea disimulării locurilor de muncă obișnuite sub formă de stagii. Comisia poate să confirme și faptul că propunerea se va aplica stagiilor din țări terțe care efectuează un stagiu în UE.

Propunerea de directivă privind **instituirea și funcționarea comitetelor europene de întreprindere și asigurarea respectării efective a drepturilor la informare și consultare la nivel transnațional**⁸⁹ a primit o atenție considerabilă din partea parlamentelor naționale și a generat 7 avize⁹⁰. Două camere au trimis avize favorabile, în timp ce patru camere și-au exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că măsurile propuse ar adăuga sarcini de reglementare și costuri pentru întreprinderi, ceea ce le-ar putea afecta competitivitatea. De asemenea, unele camere au solicitat clarificări cu privire la definirea chestiunilor transnaționale. Mai multe camere au convenit asupra necesității de a realiza echilibrul de gen, dar au observat probleme legate de cotele fixe de gen în comitetele europene de întreprindere.

În răspunsurile sale, Comisia a explicat că propunerea viza îmbunătățirea eficacității cadrului de informare și consultare a lucrătorilor la nivel transnațional și creșterea valorii adăugate a comitetelor europene de întreprindere pentru lucrători și întreprinderi. Comisia a luat în considerare diverse opțiuni de politică în evaluarea impactului și nu a identificat nicio dovadă a

⁸⁶ COM(2024) 132 final – Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind îmbunătățirea și asigurarea respectării condițiilor de muncă ale stagiilor și combaterea raporturilor de muncă obișnuite disimulate sub formă de stagii („Directiva privind stagiile”).

⁸⁷ *Riksdag* din Suedia (aviz motivat), *Camera dei Deputati* din Italia [2 opinii, una exclusiv privind COM(2024) 132 final și una referitoare, de asemenea, la COM(2024) 133 final], *Senato* din Italia, *Senatul* României, *Cortes Generales* din Spania, *Assembleia da República* din Portugalia.

⁸⁸ SWD(2024) 67 final.

⁸⁹ COM(2024) 14 final – Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2009/38/CE în ceea ce privește instituirea și funcționarea comitetelor europene de întreprindere și asigurarea respectării efective a drepturilor la informare și consultare la nivel transnațional.

⁹⁰ *Poslanecká sněmovna* din Republica Cehă, *Camera dei Deputati* din Italia, *Senato* din Italia, *Senatul* României, *Bundesrat* din Germania, *Houses of the Oireachtas* din Irlanda, *Cortes Generales* din Spania.

unor potențiale efecte negative asupra costurilor și competitivității prețurilor societăților, asupra competitivității internaționale și asupra capacității de inovare. Comisia a subliniat că definirea chestiunilor transnaționale din propunere necesită o legătură de cauzalitate între măsurile propuse într-un stat membru și consecințele create într-un alt stat membru. Acest lucru a fost menit să prevină discutarea chestiunilor pur locale în comitetele europene de întreprindere, asigurându-se, în același timp, că aceste consilii sunt implicate atunci când consecințele deciziilor legate de gestionarea întreprinderilor ar putea afecta lucrătorii din mai multe state membre. În ceea ce privește echilibrul de gen, Comisia a subliniat dispozițiile propuse potrivit cărora părțile participante la negocieri depun eforturi pentru a realiza echilibrul de gen, cu condiția ca acesta să fie fezabil din punct de vedere juridic și faptic în situația concretă, fără a afecta legislația națională privind alegerea reprezentanților angajaților.

Raportul anual pe 2022 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității și relațiile cu parlamentele naționale⁹¹ a generat două avize trimise în 2024. *Riksdag*⁹² din Suedia s-a întrebat (i) de ce numărul de avize motivate a scăzut în ultimii ani, subliniind, în același timp, o îmbunătățire clară a justificărilor Comisiei în ceea ce privește conformitatea propunerilor sale cu principiul subsidiarității începând din 2010; (ii) dacă parlamentele naționale care nu prezintă obiecții în cadrul mecanismului de control al subsidiarității nu fac acest lucru deoarece nu au obiecții sau pentru că nu consideră că acest mecanism este eficace sau adecvat și (iii) dacă aceste parlamente utilizează mijloace alternative de exercitare a influenței. *Camera dei Deputati*⁹³ din Italia a criticat raportul Comisiei pentru lipsa datelor statistice și a informațiilor cu privire la diferite aspecte ale răspunsurilor Comisiei la avizele parlamentelor naționale, cum ar fi evaluarea calității acestora. De asemenea, Parlamentul a solicitat legături mai strânse între Comisie și parlamentele naționale și a formulat mai multe recomandări pentru îmbunătățirea procesului legislativ, inclusiv justificări mai detaliate pentru propuneri, o mai mare implicare a parlamentelor naționale și evaluări mai bune ale impactului. Acesta a subliniat, de asemenea, necesitatea unei mai mari transparențe a activităților Consiliului și a accesului la documentele sale și a sugerat lansarea unei dezbateri privind scopul și metodele legislației UE, în special având în vedere posibila extindere a UE.

Aceste avize ar trebui privite în coroborare cu solicitările și propunerile, exprimate în mod colectiv de parlamentele naționale, în Contribuția celei de a LXVIII-a Conferințe a organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii (COSAC) din octombrie 2024⁹⁴. Comisia a răspuns⁹⁵ preocupărilor cu privire la scăderea numărului de avize motivate din partea parlamentelor naționale, precizând că este probabil cauzată de aplicarea cu succes a agendei și a instrumentelor sale pentru o mai bună legiferare și de verificarea mai riguroasă a respectării subsidiarității atunci când își pregătește inițiativele. În mod similar, aceasta a subliniat că scăderea nu pare să fie rezultatul unei scăderi echivalente a analizelor subsidiarității efectuate de parlamentele naționale, deoarece majoritatea avizelor pe care le-au emis în cadrul dialogului politic în cei trei ani precedenți au vizat propuneri care fac obiectul controlului subsidiarității, iar multe dintre aceste avize au afirmat în mod explicit că propunerile legislative respectă principiul subsidiarității.

⁹¹ COM(2023) 640 final, publicat în octombrie 2023.

⁹² <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20392> (Versiunea în limba suedeză): <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20391>).

⁹³ <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20388> (versiunea în limba italiană: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20387>).

⁹⁴ A se vedea secțiunea 5.2.

⁹⁵ C(2024) 5649 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20407> (Versiunea în limba suedeză: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20408>) și C(2024) 7221 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21001> (Versiunea în limba italiană: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21000>).

Această observație a fost susținută de răspunsurile parlamentelor naționale la chestionarul de pregătire a celui de al 42-lea raport semestrial al COSAC și de avizele și avizele motivate primite de Comisie, indicând faptul că cel puțin 29 de camere din 39 (21 de parlamente naționale din 27) au efectuat analize ale subsidiarității începând din 2019. Avizele motivate nu sunt singurul mijloc prin care pot fi exprimate rezultatele analizei subsidiarității efectuate de parlamentele naționale.

În acest context, Comisia a reamintit rolul important pe care îl au parlamentele naționale în cadrul constituțional european și în elaborarea politicilor UE. Aceasta a subliniat, de asemenea, sprijinul său pentru parlamentele naționale și controlul subsidiarității lor, inclusiv prin furnizarea de răspunsuri detaliate la avizele lor și prin aducerea preocupărilor lor în atenția membrilor relevanți ai Comisiei și ai departamentelor sale. Comisia a subliniat, de asemenea, importanța dialogului politic cu parlamentele naționale, care le permite să contribuie la procesul decizional european, și a remarcat că multe parlamente naționale profită de această oportunitate pentru a se implica în etapele inițiale ale procesului. Comisia a încurajat parlamentele naționale să participe la cererile sale de contribuții și la consultările publice exprimându-și de asemenea disponibilitatea de a consolida dialogul cu parlamentele naționale prin canale consacrate de comunicare și cooperare. În ceea ce privește calitatea răspunsurilor Comisiei la avizele parlamentelor naționale, Comisia⁹⁶ a reamintit de cel de al 37-lea raport semestrial al COSAC⁹⁷, potrivit căruia „marea majoritate [a camerelor parlamentelor naționale] a declarat că Comisia Europeană a abordat în cea mai mare parte chestiunile semnalate în avizele lor în cadrul dialogului politic”.

5. CONTACTE, VIZITE, REUNIUNI, CONFERINȚE ȘI ALTE ACTIVITĂȚI

5.1 Vizitele/reuniunile Comisiei la/cu parlamentele naționale

Dialogul politic oral dintre Comisie și parlamentele naționale are diferite forme. Printre acestea se numără vizite între membrii Comisiei și parlamentele naționale, participarea membrilor Comisiei la reuniunile interparlamentare la nivel de comisii organizate de Parlamentul European și la conferințe, cum ar fi cele organizate de COSAC, informări ale Comisiei către reprezentanții permanenți ai parlamentelor naționale la Bruxelles și schimburi periodice privind programele de lucru ale Comisiei.

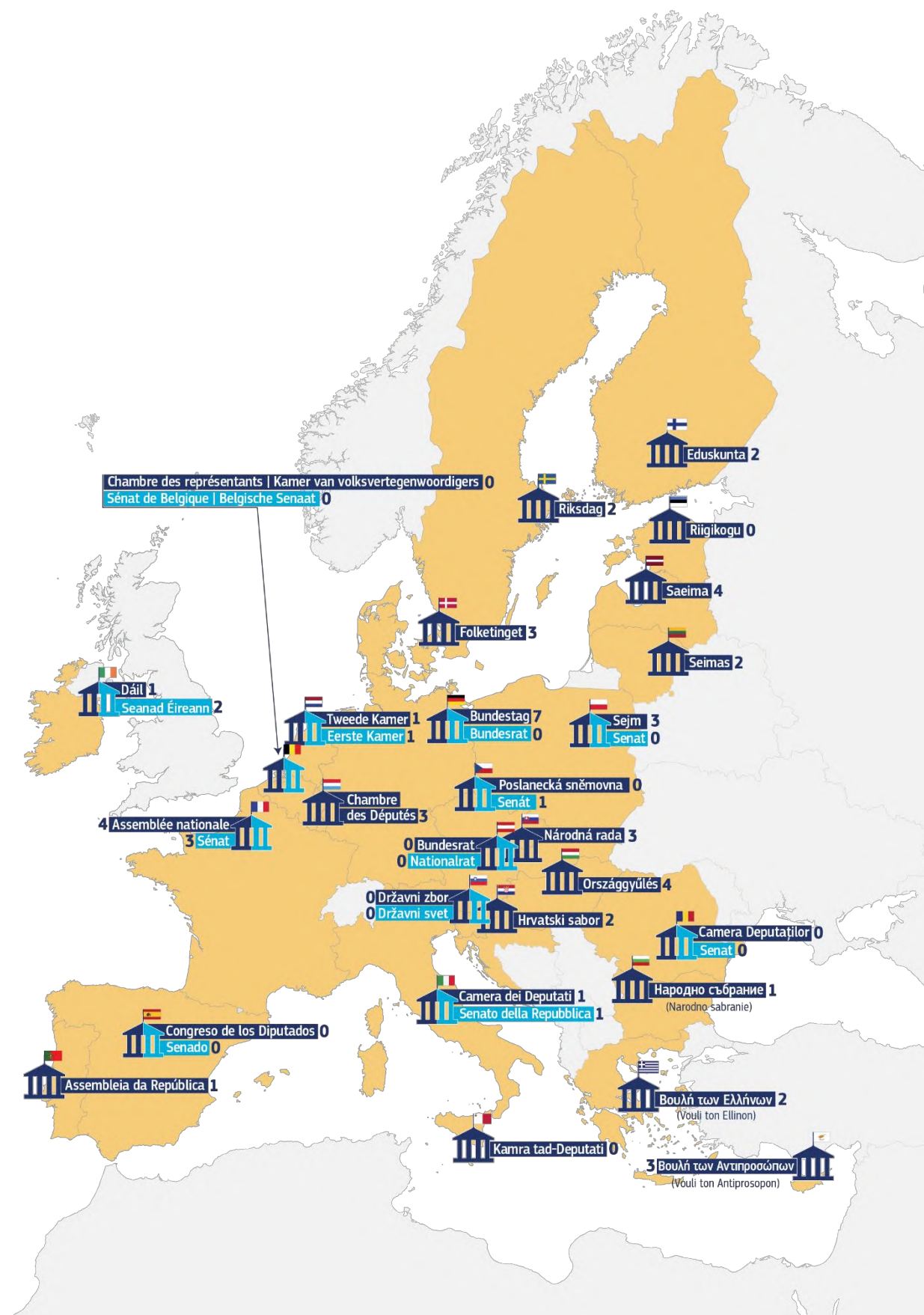
În 2024, membrii Comisiei au participat la 57 de vizite la parlamentele naționale și la reuniuni cu delegațiile parlamentelor naționale, acoperind majoritatea camerelor (24 din 39). Această cifră este mai mică decât în cei patru ani precedenți (127 de vizite în 2023, 143 în 2022, 130 în 2021, 101 în 2020), dar foarte similară cu numărul de vizite și reuniuni din anul de tranziție precedent (2019): 55. De asemenea, Comisia a primit un număr mai mare de vizite ale grupurilor de personal în 2024 – în unele cazuri amestecate cu deputați în Parlament – din partea mai multor parlamente naționale, care au solicitat informații directe cu privire la modalitățile de interacțiune și canalele de comunicare existente între Comisie și parlamentele naționale⁹⁸.

⁹⁶ C(2024) 7221 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21001> (Versiunea în limba italiană: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21000>).

⁹⁷ Cel de al 37-lea raport semestrial al COSAC – Evoluții ale procedurilor și practicilor Uniunii Europene relevante pentru controlul parlamentar: <https://ipexl.europarl.europa.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d29087ee8684c017f0e1b03990203/37th+Bi-annual+Report+of+COSAC.pdf> (pagina 7).

⁹⁸ Aceste din urmă vizite nu sunt reflectate în harta de mai jos.

**Numărul de vizite/reuniuni la/cu parlamentele naționale
ale membrilor Comisiei în 2024 (total pentru toate statele membre: 57)**

5.2 Reuniuni și conferințe interparlamentare

În 2024, membrii Comisiei au participat la următoarele reuniuni și conferințe interparlamentare⁹⁹:

- COSAC¹⁰⁰;
- Săptămâna parlamentară europeană¹⁰¹;
- grupul mixt de control parlamentar specializat¹⁰²;
- diverse conferințe interparlamentare (IPC)¹⁰³.

În perioada de raportare, două reuniuni ale președinților COSAC (ianuarie și iulie) și două reuniuni plenare ale COSAC (martie și octombrie) au fost convocate în Belgia și Ungaria, țările care dețineau președinția Consiliului Uniunii Europene la momentul respectiv. După fiecare sesiune plenară au fost publicate concluzii¹⁰⁴, o contribuție¹⁰⁵ și un raport semestrial. Una dintre secțiunile contribuției emise în urma sesiunii plenare a COSAC din martie a fost concepută ca o contribuție colectivă a parlamentelor naționale la orientările strategice pentru perioada 2024-2029, ceea ce nu s-a observat în timpul tranzițiilor instituționale anterioare din 2014 și 2019. Comisia a transmis răspunsuri scrise la contribuțiile adoptate de COSAC¹⁰⁶.

Reuniunile COSAC din 2024 au vizat (i) prioritățile celor două președinții ale Consiliului (Belgia și Ungaria); (ii) Pilonul european al drepturilor sociale; (iii) extinderea și impactul acestuia asupra viitorului UE; (iv) revizuirea legislaturii europene 2019-2024 și perspectivele agendei strategice a Consiliului pentru perioada 2024-2029; (v) politica de gen și reprezentarea femeilor și a bărbaților în parlament; (vi) autonomia strategică deschisă, democrația și statul de drept; (vii) situația actuală a extinderilor UE din Balcanii de Vest și din est; (viii) situația UE în anul tranziției instituționale și 15 ani de aplicare a Tratatului de la Lisabona; (xi) tendințe demografice europene și răspunsuri la nivel național și european și (x) securitatea și apărarea europeană. Comisarii Schmit, Breton și Várhelyi au participat la două reuniuni COSAC, iar vicepreședintele executiv Șefcovič a transmis un mesaj video în cadrul celei de a LXXII-a reuniuni plenare, în care a subliniat că parlamentele naționale vor continua să joace un rol central și în următorii cinci ani.

⁹⁹ Pentru mai multe detalii, a se vedea Raportul Parlamentului European privind relațiile dintre Parlamentul European și parlamentele naționale: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports.html>.

¹⁰⁰ COSAC – în cadrul căreia Comisia are statut de observator – este singurul forum interparlamentar consacrat în tratate (în Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în UE). Pentru informații suplimentare, a se vedea <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conferences/cosac>.

¹⁰¹ Săptămâna parlamentară europeană reunește parlamentari din UE, țări candidate și țări cu statut de observator pentru a discuta pe teme economice, bugetare, de mediu și sociale. În 2024, aceasta a avut loc în perioada 12-13 februarie. Vicepreședintele executiv Dombrovskis a formulat observații esențiale în cadrul sesiunii de deschidere. Comisarul McGuinness a prezentat schimbul de opinii cu factorii de decizie invitați la reuniunea interparlamentară la nivel de comisii a Comisiei pentru afaceri economice și monetare. Comisarul Hahn a prezentat observații introductive în cursul sesiunii intitulate „Lecții învățate din NextGenerationEU: perspective naționale și europene privind modul în care bugetul UE poate reacționa în perioade de criză” a reuniunii interparlamentare la nivel de comisii a Comisiei pentru bugete.

¹⁰² Grupul mixt de control parlamentar specializat a organizat cea de a 14-a și cea de a 15-a reuniune în perioada 18-19 februarie la Gent (Belgia) și la 12 noiembrie la Parlamentul European. Comisarul Johansson a participat personal la prima reuniune și a transmis un mesaj video în timpul celei de a doua reuniuni.

¹⁰³ La Conferința interparlamentară pentru politica externă și de securitate comună și politica de securitate și apărare comună (PESC/PSAC), desfășurată în perioada 9-10 septembrie, au participat comisarul Várhelyi și Înalțul Reprezentant/vicepreședintele Borrell. Comisarul Ferreira a transmis un mesaj video în cadrul conferinței interparlamentare cu privire la stabilitate, coordonare economică și guvernanta (SECG) (octombrie).

¹⁰⁴ [Concluziile adoptate în cadrul COSAC LXXI](#) și [concluziile adoptate în cadrul COSAC LXXII](#) (în EN și FR).

¹⁰⁵ [Contribuția adoptată în cadrul COSAC LXXI](#) și [contribuția adoptată în cadrul COSAC LXXII](#) (în EN și FR).

¹⁰⁶ [Răspunsul Comisiei la contribuția adoptată în cadrul celei de a LXXI-a reuniuni plenare a COSAC \(anexă\)](#) și [răspunsul Comisiei la contribuția adoptată în cadrul celei de a LXXII-a reuniuni plenare a COSAC \(anexă\)](#) (disponibile în EN).

În ceea ce privește implicarea lor în procesul de elaborare a politicilor UE, parlamentele naționale au formulat în mod colectiv o serie de solicitări și sugestii în cadrul contribuției celei de a LXXII-a reuniuni plenare a COSAC din octombrie 2024. În special, acestea au solicitat (i) introducerea unui drept indirect de inițiativă legislativă, sub forma unui „cartonaș verde”; (ii) îmbunătățirea accesului la documentele Consiliului; (iii) participarea periodică a membrilor Comisiei la reuniunile COSAC; (iv) intensificarea dialogului dintre parlamentele naționale și Comisie, în special atunci când aceasta din urmă își elaborează orientările strategice și programele de lucru anuale și (v) facilitarea controlului subsidiarității prin prelungirea termenului acordat parlamentelor naționale de la opt la zece săptămâni și prin reducerea pragului de declanșare a procedurii „cartonașului galben” la un sfert din voturile exprimate.

În răspunsul său, Comisia a fost de acord cu COSAC că parlamentele naționale au un rol esențial în consolidarea valorilor democratice, și-a exprimat disponibilitatea de a dezvolta în continuare dialogul cu acestea și le-a încurajat să se implice mai devreme în procesul politic – deja atunci când se analizează și se pregătește o nouă legislație la nivelul UE. În acest sens, Comisia a recunoscut contribuția colectivă a parlamentelor naționale la agenda strategică pentru perioada 2024-2029 prin intermediul contribuției celei de a LXXI-a reuniuni plenare a COSAC și a încurajat acest tip de implicare colectivă în viitor. De asemenea, Consiliul a salutat avizele și informarea transmise de parlamentele naționale, în cadrul dialogului politic, cu privire la propriile priorități în ceea ce privește punctele reflectate în programele de lucru adoptate de Comisie. O astfel de contribuție poate fi, de asemenea, un element inițial al controlului exercitat de parlamentele naționale cu privire la respectarea subsidiarității în legislația UE. Comisia a luat act de propunerea COSAC de a consolida în continuare controlul subsidiarității de către parlamentele naționale prin prelungirea termenului său de la opt la zece săptămâni și prin reducerea pragului pentru declanșarea procedurii „cartonașului galben”. Cu toate acestea, Parlamentul a considerat că, mai curând decât astfel de măsuri, care ar necesita modificări ale tratatului, o intensificare a dialogului politic și a reuniunilor interparlamentare dintre parlamentele naționale și Comisie¹⁰⁷ oferă deja posibilități de îmbunătățire în continuare a aplicării principiilor subsidiarității și proporționalității în legislația UE.

6. ROLUL PARLAMENTELOR REGIONALE

Parlamentele regionale contribuie indirect la controlul subsidiarității. În conformitate cu Protocolul nr. 2, atunci când verifică respectarea principiului subsidiarității la nivelul proiectelor de acte legislative ale UE în vederea emiterii de avize motivate, fiecare parlament național trebuie să se consulte, dacă este cazul, cu parlamentele regionale cu competențe legislative.

Membrii parlamentelor regionale sunt reprezentați și în cadrul Comitetului European al Regiunilor. Acesta desfășoară activități de monitorizare prin intermediul Rețelei de monitorizare a subsidiarității și al platformei sale online, care este concepută pentru a sprijini participarea parlamentelor regionale cu competențe legislative la mecanismul de alertă timpurie privind subsidiaritatea (REGPEX)¹⁰⁸.

Tratatele nu prevăd în mod explicit interacțiunea directă dintre Comisie și parlamentele regionale, însă Comisia ține seama de contribuțiile lor și le transmite răspunsuri la acestea. Unele parlamente

¹⁰⁷ La fel ca în 2023, posibilitatea de a organiza schimburi online informale ale COSAC cu membrii Comisiei, instituită în 2021 și continuată în 2022, nu a fost utilizată nici în 2024.

¹⁰⁸ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>. A se vedea secțiunea 2.4 pentru mai multe detalii privind activitățile de control al subsidiarității desfășurate de Comitetul European al Regiunilor.

regionale¹⁰⁹ au continuat să prezinte Comisiei rezoluții: 38 de rezoluții în 2024, față de 32 în 2023, 72 în 2022, 50 în 2021 și 33 în 2020. Unele dintre acestea s-au axat pe comunicări¹¹⁰ și propuneri specifice ale Comisiei¹¹¹, în timp ce altele au abordat diverse alte teme de actualitate. Alte parlamente regionale au participat la consultările publice ale Comisiei, deși până în prezent acest canal a fost utilizat în mod activ de un singur parlament regional, care a transmis răspunsuri la mai multe consultări publice lansate de Comisie¹¹². Un parlament regional a utilizat un alt canal, prezentând 5 avize prin intermediul parlamentului său național¹¹³.

7. CONCLUZIE

Anul 2024 a fost unul de tranziție, lucru care a fost resimțit în diferite aspecte ale relațiilor dintre Comisie și parlamentele naționale. În comparație cu cei patru ani precedenți, acest lucru a însemnat că parlamentele naționale au emis mai puține avize, deși scăderea nu a fost la fel de abruptă ca în anul de tranziție precedent 2019. Numărul avizelor cu privire la propunerile supuse controlului subsidiarității a fost relativ mai mic; numărul vizitelor și reuniunilor a fost mai mic, dar aproape identic cu cel din anul de tranziție precedent; iar membrii Comisiei au participat mai puțin la evenimente interparlamentare.

Din nou, majoritatea avizelor motivate au fost emise de un parlament național, în acest caz *Riksdag* din Suedia. Parlamentele naționale au continuat să manifeste un interes ridicat pentru programul de lucru al Comisiei și au emis 10 avize cu privire la programul de lucru al Comisiei pentru 2023, același număr ca în cazul ediției din 2022. Parlamentele regionale au continuat să interacționeze cu Comisia, trimițând mai multe rezoluții decât în anul precedent cu privire la diverse teme de actualitate.

¹⁰⁹ Parlamentele regionale din: Valonia și Regiunea Bruxelles-Capitală și comunitatea vorbitoare de limbă germană din Belgia (Belgia); Bavaria și Renania-Palatinat (Germania); Insulele Baleare, Țara Bascilor și Navarra (Spania); Emilia-Romagna (Italia); Salzburg și Austria Superioară (Austria); Subcarpathia (Polonia); Conferința europeană a președinților parlamentelor regionale germane și austriece, Adunarea regională a Tirolului de Sud, Parlamentul Comunității Germanofone din Belgia, împreună cu Bundestag și Bundesrat din Germania și cu Bundesrat din Austria; Consiliul interregional al parlamentarilor [Saarland și Renania-Palatinat (Germania); Grand Est (Franța); Luxemburg (Luxemburg); Valonia, Federația Valonia-Bruxelles și comunitatea vorbitoare de limbă germană din Belgia (Belgia)]. Cele mai active parlamente regionale au fost cele din Bavaria (12) și Insulele Baleare (11). Conferința europeană a președinților parlamentelor regionale germane și austriece, Adunarea regională a Tirolului de Sud, Parlamentul Comunității Germanofone din Belgia, împreună cu Bundestag și Bundesrat din Germania și cu Bundesrat din Austria au emis trei, comunitatea vorbitoare de limbă germană din Belgia a emis două, iar toate celelalte au emis câte unul fiecare.

¹¹⁰ Tablourile de bord privind justiția pentru anii 2023 și 2024 [COM(2023) 309 final și COM(2024) 950 final], Raportul din 2023 privind statul de drept [COM(2023) 800 final] și Comunicarea „Asigurarea viitorului nostru Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă” [COM(2024) 63 final].

¹¹¹ Propunerea de recomandare a Consiliului privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale [COM(2023) 316 final], propunerea de recomandare a Consiliului „Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți [COM(2023) 719 final], propunerea modificată de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier [COM(2023) 790 final] și propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind monitorizarea și reziliența solului (Legea privind monitorizarea solului) [COM(2023) 416 final].

¹¹² Parlamentul regional din Bavaria a prezentat contribuții în cadrul a 5 consultări publice pentru inițiative vizând o varietate de politici, comparativ cu 6 în 2023 și peste 20 în 2022.

¹¹³ Parlamentul Flamand, în conformitate cu Declarația nr. 51 la tratate, acționând ca o componentă a sistemului parlamentar național belgian, a transmis 5 avize prin intermediul Secretariatului Conferinței președinților adunărilor parlamentare, cu o adresă la *Sénat/Senaat* din Belgia. Prin urmare, Comisia le-a înregistrat din punct de vedere tehnic ca avize ale *Sénat/Senaat* din Belgia și a răspuns atât prin intermediul acestuia din urmă, cât și direct parlamentului regional.

Evoluțiile remarcabile și parțial noi din 2024 în ceea ce privește subiectele abordate de prezentul raport au fost următoarele:

- parlamentele naționale au emis un număr mare de avize din proprie inițiativă orientate spre viitor;
- participarea parlamentelor naționale la dialogul politic a fost oarecum mai răspândită decât în anii precedenți și s-a concentrat mai puțin asupra celor mai active parlamente/camere;
- parlamentele naționale au continuat să exploreze modalități flexibile de participare la dialogul politic, de exemplu prin reuniuni în grupuri și cosemnarea avizelor din proprie inițiativă;
- două parlamente naționale au emis avize cu privire la ediția anterioară a raportului anual privind subsidiaritatea și proporționalitatea și relațiile cu parlamentele naționale și, printre altele, au reflectat asupra rolului parlamentelor naționale;
- de asemenea, în mod colectiv, prin intermediul COSAC, parlamentele naționale au formulat solicitări și sugestii pentru consolidarea rolului lor în procesul de elaborare a politicilor UE, la care Comisia a răspuns în mod constructiv;
- Parlamentele naționale au dorit ca rolul Contribuției celei de a LXXI-a reuniuni a COSAC din martie 2024 să fie cel al unei contribuții comune la agenda strategică pentru noul ciclu instituțional 2024-2029;
- a fost introdusă prima acțiune la Curtea de Justiție a Uniunii Europene de către o cameră națională prin care s-a solicitat anularea unui act legislativ, susținându-se că un regulament depășește competențele instituțiilor UE și încalcă principiul subsidiarității¹¹⁴.

În ceea ce privește punerea în aplicare a principiului proporționalității, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a anulat o dispoziție dintr-un regulament¹¹⁵ care fusese adăugată la textul propus de Comisie în cursul negocierilor legislative. Curtea a statuat că colegiuitorii nu au dovedit că dispuneau de informații suficiente care să le permită să aprecieze și să prezinte în mod neechivoc proporționalitatea modificării lor legislative prin care a fost introdusă această dispoziție specifică.

¹¹⁴ Având în vedere că procedurile sunt în curs, această cauză (C-553/24) va fi abordată într-o ediție viitoare a prezentului raport anual.

¹¹⁵ Punctul 1 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2020/1055 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2020 (JO 2020, L 249, p. 17).